www.svoboda-news.com

APR 26 1920

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 22-го ЦЬВІТНЯ 1920. ЧИСЛО 49. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, APRIL 22, 1920. No. 49.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

ОСТРЕ НЕПОРОЗУМІННЄ МІЖ ЛАТВІЄЮ І ШЛЯХОТСЬКОЮ ПОЛЬЩЕЮ.

Латвія задумала відкликати свого посла з Варшави і зірвати всякі зносини.

РИГА, 18. квітня. — Заява нового польського посла до Латвії, що Польща не уступить з латиських земель, викликала домаганнє преси і публики, щоби відкликати міністрів і сейчас опустити спірну територію.

Польсько-латиське непорозуміннє, що повстало так несподівано, уважають тут тісно злученим із латисько-російськими мировими переговорами. На случай, як московська мирова конференція признає суверенні права Латвії до Леттаґалії, про що нема сумніву, тоді дуже пошкодиться польському баżанню переняти суверенність над всіми теріторіями з 1772 року. Латиські дипльомати думають, що се є власне причиною, чому Польща поспішилась заявити, що вона не визнає латисько-російського мира.

Міждержавний фінансовий зїзд.

ЛОНДОН, 20. квітня. — На міждержавний фінансовий зїзд, що має відбутися в Брукселі, запрошено Велику Британію, Францію, Італію, Японію, Арґентину, Австралію, Бельґію, Бразилію, Канаду, Чілє, Чехо-Словакію, Данію, Ґрецію, Голяндію, Індію, Злучені Держави, Нову Зеляндію, Норвеґію, Польщу, Портуґалію, Румунію, Полудневу Африку, Еспанію, Швецію і Швайцарію.

Айриші грозять конфіскатою свинської торговлі.

ДУБЛИН, 20. квітня. — Айриська Робітнича Партія і Зїзд Трейд Юніонів вислали спільний ультимат до випасачів свиний і доставців свинського мяса, що вони переймуть силою сей промисл у свої руки, коли ціни сейчас не понизяться. Айриші оскаржують ірляндських торговців, що вони висилають свій товар на англійські ринки, побираючи там високі ціни, а рівночасно підносячи ціни в Ірляндії.

Польща хоче мира з Росією.

ВІДЕНЬ, 19. квітня. — Польський міністер закордонних справ, Патек, прибув до Відня в дорозі до Сан Ремо. Він їде виясняти мировій конференції ситуацію в Польщі і просити конференцію о дозвіл заключити окремий мир з Савєтською Росією, бо Польща не може поносити фінансових тягарів мобілізації армії.

Міністер Патек заявив, що між польським робітництвом і селянством незвичайно скоро шириться большевицька агітація.

Представниця Англії на жіночому зїзді.

ЛОНДОН, 19. квітня. — На просьбу премієра пані Естор, одинока жінка-посол в англійському парляменті, згодилась бути представницею англійського правительства на жіночому суфражистичному зїзді в Женеві, Швайцарія, що відбудеться в червні біжучого року.

Д'Анунціо орґанізує союз поневолених.

РЄКА (Фіюме), 19. квітня. — Гаврило Д'Анунціо сформував Анти-Союз Держав, що буде зватись „Союзом Фіюми" і буде складатись з елементів меньшости поневолених народів усіх держав. Він скликує до Реки конференцію на 15. мая. Сподіваються делеґатів з Єгипту, Ірляндії, Туреччини, Персії, Чорногори, Угорщини й Індії.

Лев Кохницький, міністер закордонних справ у правительстві Д'Анунція, сказав: „Ми включимо до 'Союза Фіюми' усі народи, котрих мирова конференція віддала під обцас инших народів".

ІТАЛІЯ НА ДОРОЗІ ДО ПРИЗНАННЯ САВЄТСЬКОЇ МОСКОВЩИНИ.

Премієр Нітті заявився за деякими суспільними реформами на користь робітників.

РИМ, 19. квітня. — „Требуна" подає зміст розмови її кореспондента з премієром Нітті, котрий приготовляє широкі реформи суспільні й економічні. Нітті носиться з пляном зорґанізувати великі фабрики і дати робітничим орґанізаціям місце в заряді ними.

Премієр також заявив, що Італія бажає привернення торговельних зносин з Росією і заохочує поодиноких Італійців їхати в Росію і студіювати дійсне положеннє в тій державі. Нітті бажає, щоби Росія стала знова великим ринком збуту сирівців.

Швайцарія проти савєтського правительства.

БЕРНО, 20. квітня. — Відповідаючи на інтерпеляцію в парляменті, др. Джузеппе Мотта, президент Швайцарії, заявив, що Швайцарія не може розпочинати жадних зносин із Савєтською Росією, ані з російськими кооперативами. Треба найперше знати, говорив президент, чи савєтське правительство удержиться довго, чи воно представляє волю російського народу, і чи воно є охоче занехати свою ідею ширення світової революції у Швайцарії.

З російськими кооперативами економічні зносини є неможливі, як довго їх контролює правительство, і як довго вони є інструментом правительства.

О 48-годинний день праці для господарських робітників у Франції.

ПАРИЖ, 19. квітня. — Посол Шоси вніс законопроєкт в парляменті, щоби господарських робітників у Франції взяти під провізію закона про 48-годинний день праці. Велика ґрупа соціялістичних послів попирає проєкт.

З приводу сього проєкту висловлено опінію, що в результаті того збільшиться господарська продукція, бо много робітників поверне з міст в села.

Переговори Азербайджану з Росією.

ЦАРГОРОД, 18. квітня. — Незабаром почнуться переговори між московськими большевиками і правительством Азербайджанської Республики, котра годиться предложити Савєтській Росії велику скількість нафти в заміну за невмішуваннє большевиків у внутрішні справи Азербайджану. — Азербайджанська делеґація відїхала до Москви і вже находиться у Петровску, над Каспійським морем.

Французькі робітники домагаються відкликання війск з Німеччини.

ПАРИЖ, 19. квітня. — Загальна Федерація Праці, взиваючи у маніфесті всіх робітників вийти 1-го мая на ґенеральний страйк, поставила рівночасно домаганнє французькому правительству відкликати французькі війска з німецьких міст на схід від Рену, заперестати кольоніяльні експедиції такі як тепер у Сирії, і розпустити домів військову клясу з 1918 року.

Страйк хінських студентів.

ШАНҐАЙ, 14. квітня. — З причини, що хінське правительство не пійшло на стрічу домаганням студентів, аби урвати тайні переговори з Японією в справі Шантунґа і проголосити всі тайні договори, — студенти у чотирнайцятьох провінціях вийшли на страйк. В самому Шанґаю страйкує 30.000 учеників. Робітники не захоплені страйком, і відносини остають нормальними.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

УПАДОК КАБРЕРИ У ҐВАТЕМАЛІ Є УДАРОМ ДЛЯ ПОЛІТИКИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Сей диктатор, що титулував себе президентом, панував самовільно повних 22 роки.

ВАШІНҐТОН, 19. квітня. — Поваленнє президента Естради Кабрери у Ґватемалі, що панував по диктаторськи повних 22 роки, не може бути триюмфом для дипльоматичної політики Злучених Держав. За останні десять років свого панування Кабрера мав моральну піддержку Злучених Держав, ведучи вашінґтонську політику в в Центральній Америці.

Успішну революцію, що повалила правительство Кабрери, уважають тут в сути річи ділом рук правительств мексиканського і сальвадорського, що найбільше спротивлялись поширенню впливів вашінґтонської політики у республиках Центральної і Полудневої Америки.

Що в середно-і полудневоамериканських республиках є сильний спротив до вашінтонської політики — свідчить про се факт, що недавно тому сальвадорське правительство віднеслось до всіх республик Америки, щоби створити союз американських республик з котрого Злучені Держави повинні бути виключені. Се є ніщо инше, лиш задуманий удар Пан-Американській Унії і Міждержавному Трибуналови у Картаґо. А що сильну руку в тому руху має Мексико — свідчить знова про се факт, що із усіх найперше про нього сповістили світ мексиканської газети.

Кабрера панував 22 роки. Сей довгий період його власти вийшов вправді на користь його республиці. Він поставив республику на сильну мілітарну стопу, перевів внутрішні конструктивні реформи, розвинув шкільництво. Однак він був диктатором сатрапом. У Ґватемалі не було свободи слова, гадки ані преси, хиба слова, гадки і преса були йому прихильні. Знова всі инші меньші центрально-американські республики постійно дрожали перед його армією і його нещасливими амбіціями.

Партія, що поконала Кабреру, носить назву юніоністичної. Вона номінально є за злукою полудневоамериканських республик. Кабрера також поділяв ідею федерації, а що його повалили, то причиною того було богато автократії, лайдацтва, примусових позичок і податків та богато мордів на основі військового права.

Много Американців погодяться з доброю стороною упадку Кабрери. Се вже останній з центрально-і полудневоамериканських диктаторів. Його власний нарід проклинав його як кровавого тирана, що мав поперте правительства Злучених Держав. Упадок Кабрери є виграною мексиканського президента Каранци, котрий, уважав Кабреру своїм найбільшим ворогом.

Страти Злучених Держав наслідком оперування зелізницями.

ВАШІНҐТОН, 19. квітня. — Загальні шкоди правительства, спричинені федеральною контролею зелізниць, обчислила парляментарна оціночна комісія на суму понад 1.129,000.000 долярів.

Домагаються амнестії для політичних вязнів.

ВАШІНҐТОН, 19. квітня. — У Білому Домі явилась делеґація від горожанських комітетів з Шікаґо, Ню Йорку, Бостону і инших міст та предложила меморіял, в котрім просить о помилуваннє для „жертв военної горячковости", котрих ще донині держиться у вязницях за політичні проступки.

Делеґацію приняв Рудольф Фостер, екзекутивний секретар Білого Дому. До делеґації входили: Бейзил Менли, бувший спільний предсідатель военно-трудової комісії; пані Чемп Кларк, жінка бувшого президента низшої палати парляменту; пані Ля Фолет, жінка сенатора з Вісконзин; Роберт Морз Ловет, професор в Шікаґовському університеті, і Єлисавета Глендовер Іванс, з Бостону.

„Вашінґтон помилував Торів, — сказав, п. Менли, передаючи меморіял — а Лінкольн помилував повстанців. Ми віримо, що президент Вілсон не буде вагатись проголосити загальну амнетію для вязнів світової війни".

Незаконний страйк зелізничників зломаний; нова погроза робітників.

НЮ ЙОРК, 21. квітня. — Ситуація на зелізницях поліпшилась майже у всіх сторонах. Більшість робітників, що були вийшли на незаконний страйк, повернули до праці. Страйк незагал оказався зломаним, крім хиба тої обставини, що Шікаґовці не хочуть повернути до роботи.

ШІКАҐО, 20 квітня. — Тут проявилась можливість иншого серіозного удару зелізницям з хвилею, як 100.000 членів союза зелізничих робітників загрозили страйком на случай, як не дістануть підвишки платні.

ДІТРОЙТ, 20 квітня. — Плянований вихід 100.000 робітників на страйк 28. квітня не буде одобрений екзекутивою союза зелізничників, як про се інформує голова сього союза.

ВАШІНҐТОН, 20. квітня. — Союз зелізничників предложив нині через свого віцепрезидента головні домагання своїх членів зелізничо-трудовій комісії.

Зелізничники домагаються 41-47% підвишки платні, з мінімумом 150 долярів місячно і півтора рази більшу платню за надзвичайні години праці в будень, за працю в неділю і свята. Робітники домагаються також основного місяця з 26 днів, 20 мінут часу на обід і платня за час, страчений робітником йдучи з дому до праці і з праці до дому.

Проти знесення кари смерти.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 20. квітня. — Нині сенат відкинув 28 голосами проти 19 законопроєкт посла Бойлена, щоб в нюйорському стейті знести кару смерти.

Расова рівність...

ВАШІНҐТОН, 19. квітня. — Найвисший федеральний суд одобрив соймову ухвалу стейту Кентоки про два окремі розділи на трамваях і зелізницях того стейту. Ухвала вимагає, щоби чорні пасажири були відділені від білих. Одобренню спротивились судді Ван Девантер, Пітней і Дей.

ВИКЛАДИ НА КООПЕРАТИВНІМ КУРСІ В НЮ ЙОРКУ.

Отсим подаю до відома, що **виклади на Кооперативнім Курсі в Ню Йорку розпічнуться в четвер, дня 22. цьвітня, о годині 8-мій вечером.**

Проситься всіх учасників курсу прибути точно у висше назначенім часі. Наука буде відбуватися в „Народнім Домі" (галя 3, II. поверх).

Хто мав би намір додатково вписатися на курс нехай зголоситься в четвер, дня 22. цвітня, або найдальше в понеділок, дня 26. цвітня, перед 8-мою годиною в галі викладів.

Звертаю увагу, що се буде правдоподібно мій послідний кооперативний курс в Ню Йорку. Тому прошу користати, як довго є нагода.

Богдан Дуткевич, управитель курсу.

БУДУТЬ ДОМАГАТИСЯ ЗНЕСЕННЯ БЛЬОКАДИ САВЄТСЬКОЇ РОСІЇ.

За тим буде промовляти між иншим і сенатор Франс, републиканин з Ню Джерзи.

НЮ ЙОРК, 21. квітня. — Впевняючи, що „нема причини під господнім небом, чому бльокада Росії не малаб бути знесена" — Американський Жіночий Ратунковий Комітет скликує на слідуючу неділю віче до Лексінґтон Опера Гавзу, в сьому місті, щоби домагатись від міністерства закордонних справ дозволу на переїзд для корабля з молоком і медицинами для голодуючих Росіян.

Віче, як кажуть, буде одним з серії, що мають відбутись у многих містах. Комітет, який впевняє, що він є тісно американським, заявляє, що має гроші і кораблі на висилку медичної помочи в Петроград.

Гадка вислати в Росію „молочний і медичний корабель" виринула з хвилею, як віділано з Америки перший транспорт небажаних тут російських іміґрантів. Орґанізатором сього комітету є Кляра Вольд. Тепер сей комітет опікується жінками і дітьми депортованих російських іміґрантів. Плянується вислати ті жінки і діти кораблем враз з молоком і медицинами.

Комітет вже відносився раз до міністерства закордонних справ о дозвіл на висилку такого корабля, однак міністерство навіть не відповіло так або ні.

У щойно виданій заяві комітету говориться: „Нарід Росії голодує. Тиф шириться, а нема медицин. Ціле населеннє не миє задля браку мила, а се причиняєсь до горя і поширення недуг. Населеннє Петрограду зменьшилось о півтора міліона. Коли тут під господнім небом є яка причина, чому бльокада повинна бути продовжена, то вже час, щоб американський нарід знав про се. Ми непротестували, бо кружили поголоски, що знесеннє бльокади наступить кождої хвилі, однак се так говорено місяць тому. З упливом часу терпеливість, держана в іґноруванню, перестає бути чеснотою".

Промовляти на вічу будуть Ізаак Дон Левін, кореспондент американських ґазет, що довший час пробував в Росії, сенатор Джозеф Франс, з Ню Джерзи, і инші.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

УКРАЇНЦІ ГОТОВЛЯТЬСЯ ВІДОБРАТИ ОДЕСУ ВІД БОЛЬШЕВИКІВ.

Український посол в Ризі впевняє також, що селяни проженуть Ляхів з України.

РИГА, 18. квітня. — Український посол, г. Задорожний, скаржився нині на польський режім в окупованих українських краях на Волині і Поділлю — доносить Михайло Фарбман, конреспондент американських ґазет.

„В супереч договору — казав посол — членів української адміністрації поарештовано і польську мову проголошено обовязковою навіть там, де Поляки творять 1% населення, підчас коли більшість так-званих польських околиць не мають більше як 12% Поляків. Ми не є ані крихітку заалярмовані імперіялістичними мріями Польщі і її замахами уярмити українську територію, бо ми дуже добре знаємо, що українські селяни проженуть Ляхів".

Український міністер сказав, що його держава є охоча завести торговельні зносини із закордонним світом. Ріжниця між Україною і Савєтською Росією в сьому случаю є та, що перша може експортувати збіже сейчас, підчас коли друга потребує найперше великих імпортів. Здобуттє Одеси, якого сподіваються кождої хвилі, зробить можливим торговельні зносини з Україною.

Виміна німецько-російських бранців.

БЕРЛІН, 20. квітня. — Німецьке правительство підписало угоду з правительством Росії в справі виміни бранців інтересованих держав. Російських бранців у Німеччині є під сю пору около 200.000, між ними є й горожани новоповставших республик на руїнах старої Росії.

Угода входить в життє з хвилею, як обі держави приймуть її. Міжнародній Червоний Хрест запрошено інтервеніювати у правительств пограничних держав в справі перевозу бранців на російську територію. З Поляками вже відбулись початкові переговори в тій справі.

КАТОЛИЦЬКА ПАРТІЯ В ІТАЛІЇ ДОМАГАЄСЬ ПРИЗНАННЯ УКРАЇНИ.

Провідники заявили премієрови, що під тим улівем візмуть участь в кабінеті.

ПАРИЖ, 17. квітня. — Тутешнє українське пресове бюро передає, що підчас переговорів між премієром Нітті і провідниками ріжних партій парляменту в справі участи їх представників у італійському правительстві, — представники католицької партії заявили премієрови, що візмуть участь у зреформованім кабінеті під деякими услівями, між иншими — признаннє Української Народньої Республики італійським правительством. Католицька партія має в парляменті 160 послів, і без її поперття правительство не може одержати більшости голосів.

З боїв на українських землях.

ЛОНДОН, 19. квітня. — Комунікат російського савєтського правительства, оповіщений в неділю, доносить про завзяті бої в кількох місцях на польськім фронті. Доноситься також про наступ червоних війск в чорноморській околици.

Комунікат звучить: „В околици Борисова ми відбили наступ ворога. В околици Мозиря над Березиною ми присилували ворога до завзятого бою. В околици Камінця, на північний схід від Ушиці, ми боремось успішно. Здовж чорноморського побережа ми прогнали ворога сім миль на полудневий схід від Лазаревської".

Ленін готов признати нову державу на Далекому Сході.

МОСКВА, 20. квітня. — Московське правительство є готове кождої хвилі признати нову буферову державу, складаючуся з провінцій Байкальщини, Амурщини, Сахаліну і Камчатки на Далекому Сході. Чічерин, міністер закордонних справ, уважає признаннє корисним з огляду на се, що Японія не малаби вже претенсій анектувати Сибір.

Українська виставка у Вашінґтоні.

(З Пресового Бюра Української Місії).

ВАШІНҐТОН 19. квітня. — Український відділ на виставі, уряджений Лігою Американських Письменниць у Вашінґтоні, звертав на себе більше уваги, ніж всі инші відділи вистави. Так можна твердити не лиш на підставі того, що говорили гості та впорядчиці вистави, але й на підставі звітів вашінґтонських дневників.

Виставу урядила 14. квітня Ліґа Американських Письменниць в ціли познакомлення публики з творами молодих письменників, композиторів та малярів, як рівнож в ціли роздобуття фондів на закупно дому, що мавби стати літературним центром у Вашінґтоні. Вистава відбувалася в палаті пані Морен на Масачузетс евені, під патронатом подруги президента Вілсона і инших визначних женщин. Вступ на виставу коштував в день 2 доляри, вечером 3 доляри, а публика, що гостила на виставі, складалася з визначнійших людий Вашінґтону з артистичного, письменницького, дипльоматичного та політичного світа.

На український відділ віддана була в палаті пані Морен одна окрема кімната. В инших кімнатах містилися виставки автографованих книжок, образів, скульптури і річий з Палестини, Филипинських островів, з Чехо-Словакії та Японії; був також відділ з книжками для сліпих.

Український відділ відзначався добором та обильностю оказів. Крім численних, прекрасних вишивок, без яких нікотра українська вистава не може і не повинна обходитися, були на виставі також чудові українські килими та церковні ризи в українському стилю з сиротинця СС. Василіянок у Філядельфії, як рівнож ґерданці і рами образів, скринки на дорогоцінности та підноси гуцульського виробу. Три панночки в українських народніх строях давали цікавим гостям пожадані інформації про українську народню штуку. Поваги додавали українській виставці українські книжки в гарній оправі, між ними 7 томів Грушевського Історії України. Декорацію доповнювали образи Шевченка, Франка, Вїзду Богдана Хмельницького до Київа та образи українських типів, краєвидів і письменників.

Рівночасно з виставою відбувався в головній салі палати концерт, в якім брали участь визначні артистичні сили не тільки з Америки, але й з Англії та Франції, як Лінора Спаркс з „Метрополітан Опери" в Ню Йорку, Мамзель Кастільон з Франції, Анджеля Редмен з „Роял Акедемі" в Лондоні і инші. Та і тут Українці не повстидалися. Рясні оплески зібраної публики свідчили, що українські народні пісні, які співав наш загально звісний співак громадянин М. Зазуляк при акомпаніяменті талановитої молодої української піяністки Віри Стеткевичівної, сподобалися усім.

Урядженнєм українського відділу на виставі займалися Пресове Бюро Української Місії і секретар Місії, г. В. Козакевич, при співучасти добродійок Т. Бейнс, М. Арданової, А. Стечишин, О. Коріньовської і д. Д. Бріда.

За успіх української виставки у Вашінґтоні належиться подяка СС. Василіянкам, г. П. Кирилюкови і оо. Петрівському та Кінашови з Філядельфії, г. А. Савці з Джерзи Сіти, г. Ів. Добрянському, О. Ревюкови і пані Угорчаковій з Ню Йорку, д-рови В. Сіменовичови, г. Е. Струтинській і Смукови з Шікаґо та г. М. Іваницькій (Акрон, О.), Т. Шопеєви (Скрентон, Па.), і г. Січинській; вони або самі позичили свої річи на виставу, або постаралися о їх випозиченнє.

При сій нагоді не від річи буде завважити, що булоби добре, аби урядити одну тривалу колекцію творів української народньої штуки і уряджувати систематичні вистави по ріжних містах Америки. Такі вистави є одним з лучших способів заінтересування чужинців українським народом, бо ним доказується, що український нарід має свою питому культуру і високо розвинене почутє краси.

ОПОВІСТКА!

Вже появилась з друку і можна купити в Книгарни „Свободи" партитуру **ЗАПОРОЖСЬКИЙ КЛАД**, комедіо-опера в 3-ох діях, Ванченка-Писанецького.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА $4.50.

Гроші і замовлення проситься посилати на адресу:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)
A Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ESTABLISHED 1893.
VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief,
ANDREW SAWKA, Business manager.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:
United States:
1 year $3.75
6 months $2.00
3 months $1.25
In Jersey City and to foreign countries:
1 year $5.00
6 months $2.50
3 months $1.50
Single copy 4 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
в Злучених Державах:
на рік $3.75
на пів року $2.00
на 3 місяці $1.25
В місті Jersey City і за границею:
на рік $5.00
на пів року $2.50
на 3 місяці $1.50
Поодиноке число 4 центи.

З Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.
Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.
Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.
За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В МІСТІ ДОЛИНІ ПРОСИТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ О ПОМІЧ.

Кружок Українського Педагоґічного Товариства в Долині.

Долина, 19. марта, 1920.

До Хвальної Редакції „Свободи" в Америці.

Підписаний Виділ просить о ласкаве поміщеннє понизшої відозви в найблизшому числі Вашої Хвальної часописі:

Дорогі Родимці за Океаном!

Коли в 1910 р. залунав по нашому краю клич закладання українських приватних шкіл, основано невсипущими заходами долинських патріотів в 1911 р. приватну українську ґімназію в Долині. Інституція ся перетривала усі бурі, які перейшли в минулих роках над нашою країною і нині наш Кружок має на удержанню в Долині семиклясову ґімназію з правом прилюдности, учительську семинарію (рік I, II, і III.), і чотириклясову народню школу. Наш повіт і край бідні. Усюди голод. Тяжке лихоліттє у нас вже кілька літ. Усе понищене. Діти голодні, обдерті і босі. Праця учителів повна посвяти, бо марна платня не вистарчає безуслівно навіть на наймарнійше удержаннє. Учителі нашої ґімназії побирають місячно 500 до 600 К., — а чували Ви певно, що у нас пара черевиків коштує щонайменьше 700 К, пів бохонятка недоброго хліба 28 К, одиннє від трох тисяч корон в гору. В додатку, наші каси цілком пусті. Ми вичерпали навіть усі жерела кредиту. Небавом і сеї марної платні не будемо всилі дати нашим повним самовідречення і посвяти учителями. Прийдеться перед кінцем року школи замкнути. Поможіть нам, Дорогі Братя; поможіть довести шкільний рік до кінця! Наш народ потребує шкіл, потребує образованої молоді, яка би зуміла повести його до красшої будучности. Весь цвіт нашого народу, вся його надія, уся молодь університетська і з висших кляс ґімназії вигинула, не жалуючи свого життя за нашу нещасну Україну. Ті прогалини мусимо заповнити як найскорше!

Просимо Вас, допоможіть нам в тім скрутнім положенню. Нам прикро до Вас витягати руку; не чинимо сего однак для нас, лиш для красшої долі нашого Народу. Ви Браття, за океаном піддержали уже раз, в дуже скрутний для нас час, в 1912 і 1913 р. наші приватні школи. Тож не відмовте нам своєї помочі тепер, бо хвиля о много тяжша.

Гроші зібрані на школи долинські просимо слати на адресу „Руської Каси" в Долині, для прочих приватних шкіл в краю на адресу Головної Управи Українського Товариства Педагоґічного у Львові, Ринок, ч. 10.

Прочі українські часописи в Америці просимо о передрук сеї відозви.

ЗА ВИДІЛ КРУЖКА У. П. Т. в ДОЛИНІ.
Іван Марцінків, голова,
Петро Когут, писар.
(Печать).

ПРИЙШЛА ПОРА.

Прийшла пора і мусить стати
Усе, що край бажає.
І щоби воленьку дістати
Синів вже виряджає
В похід Соборна Україна.
Там сурми грають всюди,
Повстала враз уся країна —
Узброєні йдуть люди!...

Ідуть полями і ярами
Ідуть, пісні співають...
І вітер грає прапорами —
Вони блищать і сяють...
З метою воленьку здобути
Від куль земля гуркоче...
Прийшла пора і мусить бути
Усе, що край захоче!...

Ол. Неприцький-Грановський.
Mancos, Colo.

З ПОЛЬСЬКИХ ЗЛОЧИНІВ В НАПАДЕНІЙ ҐАЛИЦЬКІЙ УКРАЇНІ.

Як звісно, Ляхи, напавши на Галицьку Україну, викинули всіх українських студентів з львівського університету.

Потім заборонили Науковому Товариству ім. Т. Шеевченка отворити приватні українські університетські курси.

Опісля заборонили також науковому Товариству Петра Могили отворити подібні наукові курси.

По тих заборонах, львівські Українці, ратуючи українську школу перед ляцьким розбоєм, постановили отворити наукові курси з рамени старого Ставропіґійського інститута.

Управа Ставропіґійського Інститута видала була дня 7. марта с. р. таке оповіщеннє:

Оповіщеннє.

Ставропіґійський Інститут на основі історичної традиції і привілеїв, наділених царгородськими патріярхами (з р.р. 1586, 1587, 1589 і 1590) і прав та привілеїв, признаних митрополитом Михайлом Рогозою (з 1590 р.) і синодом Берестейським (з 1591 р.), а також привілеєм короля Жигмонта III. даного в Варшаві (15. жовтня 1952 р.), котрим потвердив висшу Ставропігійську школу („nominatio vero scholam pro tractandis liberis artibus"), устроює курс наук в повнім обсягу світських т. зв. семи свобідних наук (artium liberatium) і наук духовних. Виклади відбувати-муться в салі засідань Ставропігійського Інституту (ул. Бляхарська ч. 9, I. поверх) щоденно в будні від 4—6 год. сполудня.

Перший виклад відбудеться ві второк дня 9-го марця, а саме від 4—5 год. виклад д-ра І. Свєнціцького: Введенне в історію української літератури: від 5—6-ої виклад д-ра М. Кордуби: Вступ до історії середних віків, на котрі Сеніорат Сставропігійського Інститута до участи запрошує.

У Львові, дня 7. марта 1920.

Др. Ст. Федак, сеніор.

Однак Ляшня і сим разом показалась тоюсамою злочинною Ляшнею.

Вона заборонила українські виклади українській молодіжи на українській землі.

Польська „власть" післала своїх ріжкатих жовнірів до українського будинку Ставропіґії, які не пустили українських студентів на їх виклади.

Отсе наслідки того позволення „заняти Східну Галичину по Збруч для успокоєння краю", яке дали польським опришкам ті аліянти, що так вміли красно блофувати, що боролись проти неволі а за свободу.

ПОЛЬСЬКА ПРАВДА ПРО ПОЛЬЩУ.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

Відень, 10. марта 1920.

Варшавський кореспондент польської газети „Курер Львовскі" в передовиці, поміщеній в числі з 6. марта с. р., застановляється над вислідом польської політики за останний рік і стверджує, що міжнародне положеннє Польщі увійшло під сю пору в найкритичнійшу фазу, де належалося би говорити не про „небезпеки" і „втрати", а про загроженнє підстав польської державности. Польща стоїть на вулькані. На цілій німецькій границі причаївся 70-міліоновий німецький народ, обхоплений жадобою відплати. Він погодився, бодай на якийсь час, із втратами на заході, а звертає свої очі на схід, на Горішний Шлеск. Під впливом Німців деякі англійські круги є тої думки, що Польща не потрафить адмініструвати Горішним Шлеском і що зруйнує тільки — на шкоду цілого світа — його розвинений промисл.

Кромі сього щораз численнійші і живійші є голоси за ревізією версальського договору. За претекст береться відокремленнє Америки, одначе можна предвидіти, що коли версальський договір прийде ще раз під наради, то з нього нічого не останеться. Кошти сеї ревізії заплатить Польща Горішним Шлеском, так як поправки в першім трактаті заплатила вона Ґданьском.

• Далі на південь стикається Польща з чесько-словацькою державою. Чехи ненавидять Польщу з приводу тешинського Шлеска і стремлять до спільної границі з Росією через Підкарпатте й Галичину.

На цілім східнім фронті від Каменця по Полоцк тягнеться боєва лінія. Всюди має Польща ворогів, могучих або попираних могучими державами, а приятелів таких мізерних, що самі без польської допомоги вони не моглися би вдержатись.

„Таке є наше положеннє по році істнування республіки" — пише автор. — „Наша закордонна політика була через сей час одною великою деклямацією, кланяннем і дякуванням на всі сторони світа... З виїмкою Латвії, якої приязнь окупили ми впрочім Двинском і „польськими Інфлянтами", не зискали ми ані одного народу з тих, які межують з нами на сході... Ми не потрафили заасекуруватись в ніодній із західних держав... Ми руководились через сей цілий рік настроями й деклямаціями, яких фіналом є факт, що коли нам в часі заключення мира потреба як найбільше сили—й поваги, наші приятелі говорять нам: Робіть що хочете, тільки памятайте, що ми вам не дамо ніякої помочі, хиба в останній хвилі скону".

Стаття кінчиться словами: „Такі є овочі нашої дотеперішньої закордонної політики, веденої ділєтантами у Варшаві і ділєтентами за кордоном: людьми, які не мають ніякої програми, які оперують старими методами і дуже лихим помічним апаратом. Якщо се в найкоротшім часі не зміниться, будемо котитись по похилій площі, бо поражка держави, зачиналася постійно пораженнем в закордонній політиці".

• • •

Соціялістична часопись „Святло", яка почала виходити у Варшаві під редакцією А. Струґа, містить в другому числі статейку, яку тут в перекладі подаємо.

Наша преса є повна захоплень про визвольну ролю, яку має сповнити Польща супроти своїх сусідів на сході. Старий повстанчий клич „За нашу і вашу свободу!" кидається на всі сторони, причім одначе ніхто не звертає уваги на се, що сей клич звучить тепер гіркою іронією в устах Поляка.

Візьмімо тільки кілька примірів з обсягу наших відносин до Українців. Свого часу в грудні комунікат ґенерального польського штабу доніс, що наслідком порозуміння з українським урядом польське військо хвилево заняло Каменець Подільський.

Минуло два місяці і... Поляки заборонили на українській території говорити і писати по українськи в урядових справах. Видано приказ перемалювати українські вивіски, а на їх місце поміщено польські. Заборонено носити військові українські відзнаки. Проголошено, що Каменець Подільський є повітом, який належить до Польщі. Заборонено видавати українські соціялістичні часописи.

Кождий чесний Поляк починає стидатись, коли довідується про такі факти.

Так виглядає сьогочасне: „За нашу і вашу вольносць". Бо коли унґітаємо слабших сусідів; нищимо в них довіре до Польщі; коли сіємо в їх душах ненависть і жадобу пімсти то робимо собі ворогів, а душу польського народу затроюємо найстрашнійшою отруєю — затратою віри в ідеал свободи. **Довкола Польщі твориться ненависть а в Польщі усадовляється людий, що живуть тільки надужиттем, насильством над слабшими.**

А сього в Польщі так богато. **Перестаньмо отже визволяти сусідів; вони радо зречуться нашої помочі. Подумаймо радше над визволенням нас самих з пут підкупства капіталістичної анархії.**

ПОЛІТИЧНА ПЛЯТФОРМА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ В КАМЕНЦІ ПОДІЛЬСЬКОМУ.

Українська Національна Рада, в якої склад входять представники слідуючих придніпрянських партій: соціялісти-революціонери, соціялісти-федералісти, самостійники-соціялісти, хлібороби-демократи, народні республіканці, народники, і придністрянських партій: трудовики (націонал-демократи), радикали і соціял-демократи і врешті представники українських наддніпрянських культурно-національних економічних наукових та професійних орґанізацій та самоврядовання, які зібралися в Каменці на Поділю, розглянувши на свойому повному засіданню 8.—11. лютого 1920. року дотеперішню діяльність Директорії і її правительства, розслідувавши причини сучасної державної катастрофи У. Н. Р. і способи ратування української державности від повного розвалу і загину, заявляє:

1. За найважнійшу причину сучасного катастрофального положення української державности вважає дотеперішню політику і тактику Директорії та її правительства, що не могли паралїжувати шкідливої діяльности Директорії і особистої політики її членів а також тих громадських кол, які своєю тактикою руйнували працю правительства, сприяючи розвитк уреакції на Україні.

2. Директорію в особі Голови її, від хвилі катастрофи 16. листопада 1919. року і формального уступлення з її складу двох членів та виїзду їх за кордон, до моменту скликання народного представництва, уважає тільки за тимчасовий орган репрезентації.

3. Супроти того Директорія, в особі Голови Директорії, не має права видавати якихнебудь основних законів, з окрема про орґанізацію верховної влади, ані затягання тривалих зобовязань іменем У. Н. Р. супроти чужих держав та накладання тривалих тягарів на горожан У. Н. Республіки.

4. З огляду на те, що дальше триваннє теперішньої верховної влади У. Н. Р. недопустиме, а Директорія в особі Голови Директорії, не може утворити і зорганізувати нової верховної влади, вкінці з огляду на пекучу потребу парляментарного устрою на Україні, Національна Рада висловлює катеґоричне бажаннє, аби в найкоротшому часі, на протязі трох тижнів з дня установлення державного центру і увільнення якоїбудь території, але не пізнійше 1. травня, 1920, було скликане народнє представництво, яке має вирішити питаннє про верховну владу У. Н. Р. і кабінет.

5. Голова Директорії і його правительство мають передати в руки висше згаданого тимчасового законодатного тіла в дні його зібрання всі виконувані ним до того часу свої функції.

ПІСЛЯ БОЮ.

По приказу верховного вождя
Ущухла буря. Вітер дим розвіяв...
Зефір надій повіяв
Краси життя...

Над боєвищем сонечко тримтить,
Настала всюди тиша урочиста,
І грає неба чиста
Свята блакить...

А в ній десь жайворон, забувши кров
Понад руїнами в піснях ридає,
Немов нас тут витає
Сама любов...

Мій біль, що душу тут огнем пече,
Моя любов — летять до тебе, міла...
О, дайте серцю крила,
Так боляче!...

Ол. Неприцький-Грановський.
Mancos, Colo.

Г. Хоткевич.
ГУЦУЛИ Й ГУЦУЛЬЩИНА
ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.
Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

О півночи гудуть величні дзвони,
Скликають люд у Божий храм.
Лямпадами освітлені икони...
Таємна тишина... Лиш там,
На клиросі немов в високих хмарах
Хвала несеться до небес
В торжетвенних молитвах, в срібних чарах:—
Христос Воскрес! Христос Воскрес!...
Своєю смертю смерть поправ,
Життє нам грішним дарував...
Христос Воскрес! Христос Воскрес!...
І в відповідь неначе буйне море
Народ у церкві застогнав: —
Воістину Воскрес!...
І вітер стогін той погнав
В ліси, краї далекі й дикі гори —
Христос Воскрес! Христос Воскрес!...
За нас Христос приняв страшенні муки
За нас молився і ридав...
Кров на ногах, в крові ребро і руки,
Своє життє за нас віддав
З любовю терпеливо і трагічно;
И по смерті чудо над чудес
Створив на подив ворогів величнo —
Із мертвих до життя воскрес!
Воскрес, щоб дати нам життя
И гріх побороти в забуття...
Христос Воскрес! Христос Воскрес!...
І вістка ся в народи полетіла
По світі гучно загуло: —
Воістину Воскрес!...
З терну вінок взяв на чоло,
Щоби любов мов кров зачервоніла...
Христос Воскрес! Христос Воскрес!...
Кадильний дим несеться понад людом
Набита церква в береги...
Стою в кутку... Душа повита блудом—
Мій край в неволі... Вороги
Панують хижо рідною землею
І зойки прагнуть до небес...
А тут сичать отруйною змією
Христос Воскрес! Христос Воскрес!...
Се люди! Не вірю я! Ні, ні!...
Мій край в огні... Мій край в труні...
Христос помер і гріх воскрес!...
І по що-ж глум приняв Ти, Боже милий,
Коли в сльозах мій край рече: —
Воістину Воскрес!...
Мов ріки людська кров тече...
І люд співа пригноблений, похилий—
Христос Воскрес! Христос Воскрес!...
Земля моя слізми і кровю злита,
Народ мій під тяжким хрестом...
Болить душа моя стидом повита
Бо се наруга над Христом!
Весь світ в нужді. І піт стікає з лоба
У праці під шатром небес.
Весь мир сковали ненависть і злоба...
А хтось співа Христос Воскрес!...
Так, так! Христос за нас страждав,
Христос за нас життє віддав
І ще настане день, як весь
Народ воскресне до життя й кайдани
Порве. І пісня загремить —
Воістину Воскрес!...
И луна стозвуками в сю мить
Хвалою скрізь по світі громом гряне:—
Христос Воскрес! Христос Воскрес!...

Ол. Неприцький-Грановський.
Mancos, Colo.

Василь Вишиваний.

ЯК БУДУВАТИ?

(З віденської часописі „Воля").

Обставини для державного будовання України тепер надзвичайно тяжкі. Але не безнадійні. Як мусимо при них будувати свою державу?

Ми маємо невеликий шматок землі. По останнім звісткам наше військо отримало допомогу зброєю, одежею і вже поширило свою територію з двох, трьох повітів, майже на ціле Поділлє. Значить, у нас тепер є для держави, хоч і в невеличких розмірах, але і своя територія, і своє військо — два головні атрибути назверх і дві підпори її в середині.

Військо наше може далі творитись або з повстанчих елементів, або за кордоном з полонених і нанятого народу та чужоземних інструкторів; або з того і другого матеріялу разом. До першої можливости маю більше довіря, бо се будуть в дійсности військові частини, що від ріжних зовнішних обставин є залежати-муть. Коли ми сформуємо своє військо закордоном, то сі частини все будуть забавкою ріжних заінтересованих держав, які помагали-б формувати те військо. Закордонна українська армія буде все під впливом ріжних політичних питань, які будуть зле впливати на дух того війська.

Здобутий шматок землі не треба кватитись зараз же розширювати; як се наша влада нераз уже, під впливом горячого патріотизму, намагалась робити. До чого ся тактика довела нас, може показати наш наступ на Київ. Треба ранійш на здобутому шматку землі скріпити військову силу, котра далаб нам певність посідання. Трудно відразу улаштувати і державний апарат на місцях. Тому то мусимо міцно опертись на тамошні селянські орґанізації та на кооперативи, які є дійсно в руках Українців. Взагалі найблизший контакт з народом дасть ґрунт владі. Принцип як найширшої децентралізації влади, поділ занятої території на автономні землі, деб кожде село, волость, місто, повіт, яко мога ширше порядкували своїми справами, полекшить нам повільний перехід від теперішньої анархії, від теперішнього хаосу, до сталого міцного порядку. Подекуди може на Україні, мусимо признатись отверто, та анархія має деяку популярність. Тому мусимо переходити до сталого порядку так, щоби нові наші органи не вносили різкого дисонансу в ситуацію. Найкрасшою гарантією такого порядку була би орґанізація такої влади, деб не інтеліґенція, навіть трудова — партійна чи безпартійна—складала більшість, але саме селянство з робітниками, — на 70%—80%. Цілком зрозуміло, що на підмогу адміністративним органам влади повинно бути негайно зорганізоване або й виділене з бойових одиниць військо для оборони селянства від грабіжів, убийств та крадіжий. Теперішня анархія доведе до цілковитої загибелі нашого селянства і землі. Бо хто із селян буде сьогодня обсівати свої та панські землі, які він дістав, коли він не має певности, що кождої хвилини може зявитись банда грабіжників, яка знищить всю його роботу. Селянин мусить мати певність свого посідання, як і молода знову народжена держава. • •

Всіми силами мусимо старатися здобути шлях до моря, щоб забезпечити найбільші потреби селянства в мануфактурі, в машинах, в ліках і т. и. Влада на Україні мінялась двайцять разів, а подекуди і більше. Кожда инакше говорила; инакше робила. Так, що селянин до влади, хочби вона була найкрасша, спочатку повного довіря не мати-ме. Через те влада мусить опертись на такі орґанізації, які мають повне довіре народа: се — наші кооперативи! Вони увесь час, не зважаючи на зміну влади, стояли при народі і дійсно йому помагали. Вони є плоть від плоті і кров від крови народа. Їм не треба доводити народови своєї щирости, або користи своєї праці.

З другого боку, коли ми хочемо чогось добитись від закордону, то можемо досягти сього тільки через кооперативи. Бо се тепер одинока сила на Україні, до котрої індустрія, торговля, купці чужих держав, можуть мати довіре.

Большевикам всяка офензива удавалась через те, що перед ними ішла пропаґанда, яка підготовляла ґрунт до розвалу внутрішнього життя. Ми мусимо теж вести пропаґанду, але не неґативну, а позитивну; ділом. Коли народ навколо навіть невеличкого нашого шматка землі буде бачити, як добре живеться у нас робочому людови, тоді він сам пійде на зустріч нашій владі. Наш експеримент на невеличкій землі буде найкрасшою пропаґандою для приготовлення нашого дальшого наступу. Сього повільного шляху ми ще не пробували. Горячковість, нашої влади доводила до того, що ми, бажаючи охопити яко мога більше, губили й те, що мали. Через те нам і закордоні держави не давали підтримки — ні моральної, ні матеріяльної. Влада мінялась богато разів. І майже кождий день мінялись і розміри території, що могла-б забезпечити ту підтримку. Тепер після зруйновання Денікіна, при слабости большевиків на Україні, при їх широких аґресивних замірах на инших фронтах, ми маємо змогу стати на власні ноги хоч на тій невеличкій території, яку посідає військо уряду, і попробувати ще раз зорґанізуватись.

Я певен, що тільки помалу і послідовно, але ми всеж таки тільки з народом створимо Велику Україну, що обєднає всі українські землі від Сяну аж до Дону.

ЗАМІТКА. — Василь Вишиваний — се Український Січовий Стрілець. Його первісне імя було Вільгельм Габсбург, однак він змінив імя і приняв горожанство української республіки. Є він сином архикнязя Кароля Степана Габсбурга із Живця, в західній (польській) Галичині. Його батько і родина спольщені і тепер приняли польське підданство а лиш він один, кажуть, відродився і став Українцем. Щирим демократом і Українцем став, кажуть, в часі довгої служби при Українських Січових Стрільцях, з якими так зжився, що доси їх не покинув, хотяй перебув тяжку хоробу.

Говорить він і пише по українськи; навіть пише українські поезії. Деякі Українці невдоволені з нього, тому, що він з цісарського роду, а зокрема ще й з родини польських патріотів, та се ще не виключає, що він може відродитись і може стати чесним чоловіком та щирим українським демократом. Усяко на світі буває і все на світі можливе. Богато залежить від особистого характеру і від виховання в молодому віці. Нераз бували випадки, що молоді люди покидали високі аристократичні роди і вигоди, а ішли між народ працювати для його освободження.

НЕДОЛЯ ВОЛИНІ.

Тяжке положення Волині. — Декларація Головної Народньої Ради Волинської Землі.

Тяжкі дні переживає безщасна волинська тиха сторона та її українські мешканці. Адміністрація сеї країни стоїть нище всякої критики; про те явно і різко пишуть самі польські часописи. Чимало старостів звільнено вже за їх славне господарування.

(Скопфісковано).

Ніякі народом вибрані власти не істнують; місцеве самоурядування знесено від гори, до низу, подекуди закрито навіть кооперативні каси дрібного кредиту. Бідне населення в голоді і холоді, в страху і розпуці не живе, а тихо вмирає. Поля незасіяні. Українське шкільництво занепало. Ростуть польські школи, а поруч них російські, які мають опіку в польських властий. Війтами понаставали Поляки і за їх властю ростуть польські школи навіть там, де польських дітий зовсім нема.

Українців має вдоволити хиба "Головна Народня Рада Волинської Землі", що про око частує й наше населення відозвами на українській мові.

Ся Рада повстала ще минулого року таки в Ковлі. Утворили її ріжні польські пани. Український народ не завинив у її виборі й на її діяльність ніколи своєї згоди не давав і до відома її не приймав.

Про походження й завдання сеї самозванчої Ради говорить її „деклярація" з дня 8. груди мин. року, адресована до мешканців Волині — Поляків, Українців, Чехів і Німців і видана в польській та українській мовах.

Ось що сказано в сій „деклярації":

Уперта боротьба Волинського люду з сучасними тяжкими обстановами життя викликала гостру потребу орґанізувати нормальні умови для боротьби з сими обстановами. Користуючись прихильністю Польської влади, а силу постанов зїзду народніх рад: Ковельської, Сарненської, Луцької та Рівенської утворила та приступила до діяльности Головна Народня Рада Волинської Землі.

По стілько роках неволі та утиску, маємо першу можливість виявити свої потреби та бажання... З усіх сторін нам обіцяють поліпшення нашого добробуту. Алеж ми всю будучність бачимо тільки в звязку з польською республикою, з якою хочемо жити на основах, принятих Установчим Соймом і Начальником Республики: на основах рівноправности всіх народностий, віри, станів... Домаємося розширення на всю Волинь всіх прав і правоздань, обовязуючих в Республиці, виборів до Установчого Сойму та місцевих самоурядувань, земельної реформи, здвигу промисловости, допомоги в справах освіти, опіки уряду над людністю, котра знищена війною.

До часу, коли наш край в останне буде прилучений до польської республики Головна Народня Рада Волинської Землі буде репрезентувати Волинь і заступати інтереси людности Волині: Поляків, Українців, Чехів та Німців перед польською владою і урядом. Ми не виставляємо ніяких претензій до прав, якими послуговуються самоурядування, засновані через Уряд, не входимо в компетенції адміністраційної влади — ми хочемо бути тільки посередниками між ними та людністю... Таким чином ми маємо тверду надію поставити Волинь шлях найлекшого і найліпшого повороту до нормальних, як економічних так і політичних відносин та виконати ті великі завдання, які має замір перевести тут польська Держава.

В тій цілі ми будемо звертати увагу відповідних властий на всі недостачі, потреби та болячки нашого життя. Будемо провадити боротьбу з усіми злочинниками, з якогоб боку вони не виходили. Явністю публичного життя будемо зменьшувати неохотність та упередження і будувати щасливий добробут в Вільній та Незалежній польській республіці.

До Вас звертаємось, Поляки, Українці Чехи і Німці!!! Ви нас до праці викликали і Народні Ради є вашими представниками і заступниками ваших інтересів. Сі ради стоять на сторожі прав, признаних нам польським урядом.

До тих Народніх Рад звертайтеся з усім тим, що вас болить, чого вам бракує... Уперто ставаймо проти всіх, що мають замір поріжнити нас, уперто суперечаймося ми з тими, що заміряються підвищитися над своїм меншим та біднішим братом.

Не словами, а ділами та розвитком щоденного життя хочемо ми здійснити гасло: „Вільні з вільними і рівні з рівними!"

Хай живе Волинь, прилучена до Польщі!

Хай живе рівність та братерство Волинського народу!

Ковель, дня 8-го грудня 1919 р.

Головна Народна Рада Волинської землі.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ НА ПОСПІШНІ КОРАБЛІ ВИСИЛАЄ В МІСЯЦЮ ЦВІТНІ І МАЮ СТАНДАРД БАНК

в найблизших часі відходять до Европи отсі кораблі:

Мавретанія .... 24. цьвітня до Гданьська.
Кан. Вікторія .... 24. „ до Відня і Гданьська
Фінланд .... 1. мая до Відня
Лапланд .... 8. мая до Гданьська
Ротердам .... 11. мая до Відня

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ ПО КОМПАНІЙНИХ ЦІНАХ.

1000 МАРОК ЗА $8.00

разом з пересилкою і повною гарантією висилає наш банк до Галичини. Ми стоїмо в звязи з европейськими державними банками і тому ми є в силі переслати Ваші гроші скоро і безпечно по найтаншім щоденнім курсі. Видаємо драфти „ЧЕКИ" до всіх світових банків, приймаємо ощадности на банкові книжки, за котрі платимо 4 процент, полагоджуємо всякі нотаріяльні справи.

Наш банк відтвертий кождого дня до 8-мої години вечер

STANDARD BANK
ДАВНІЙШЕ LEDERER'S BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

НЕДУГИ МУЩИН

Dr. Koler, 638 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.

DR. KOLER є одиноким українським лікарем в Пітсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лічению. Я лічу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура недуги шкірні, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лічению недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу.

ГОДИНИ ПРИНЯТЯ: від 9. рано до 8. веч., в неділі від. 9. до 2.

ПЕКЛО В ХАТІ!

ОБРАЗ З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ЧЕСНА ОБСЛУГА І СОВІСНА ПОРАДА

єсть найважнішою причиною чому тисячі Українців звертаються до

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

в ФІЛАДЕЛФІЇ

в справі виїзду до краю, спроваджению родини до Америки і всіх инших справах. 42—

Як маєте вже пашпорт купуйте шифкарту тільки в Бюрі. Таким добродійством Ви поможете українському товариству а не чужому агентови.

Як не маєте пашпорту так ми Вам вистараємося. Пишіть по інформації до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
322 North 8th St. Philadelphia, Pa.

Канцелярія Бюра міститься у власнім домі.

СПЕЦІЯЛЬНО ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ".

У. Н. Союз видає рік-річно для своїх тридайцять тисяч членів обємний календар. Такий календар вийшов і на сей 1920 рік і його розіслано в тисячах примірників поміж членів У. Н. Союза скрізь по цілих Злучених Державах.

Цікаві читачі не члени У. Н. С. поспішили рівнож зі своїми замовленнями, а склади книгарень розбирають його для своїх покупців.

Видавництво сего календаря узглянило також потреби передплатників „Свободи" і побільшило звичайний наклад о кілька тисяч примірників, щоби дати можність передплатникам „Свободи" набути сей так гарний, обємистий і містячий в собі многі ілюстрації календар.

В тім календари є велике число ілюстрацій груп українських товариств, запомогових, церковних, січових, музичних, театральних, банд музичних і др. фотографованих в ріжних строях народніх, військових, гімнастичних і світських.

Є у нім всякі практичні описи з усякого поля, новелі, вірші, приповідки і т. п. Тому є дуже пожаданою книжкою для кождої хати, а неоціненою на дарунок до краю. Там книжок і календарів тепер брак і кождий Українець, котрий має родину або знакомих в краю чи в полоні, зробить їм милу несподіванку, коли пішле їм сей календар, замовляючи його в однім або більше примірниках в книгарни „Свободи" за ціну 60 цнт. за один.

КАЛЄНДАР

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА НА РІК ПЕРЕСТУПНИЙ

1920

Сей календар має 16 аркушів (256 сторін) битого, але виразного й читкого друку, та гарні й тривалі кольорові окладинки. У нім є 88 ілюстрацій і богато друкарських прикрас.

ЦІНА ВРАЗ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ 60 ЦНТ.

Гроші проситься висилати моні ордером на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

З САВЄТСЬКОЇ РОСІЇ.

В розмові з кореспондентом „Дейлі Геральд" харчевий контрольор Петрограду, б. думський посол Бадаєв подав цікаві інформації про відносини большевиків до селянства.

В промислі — сказав він — немає страху, щоби вернули приватні зиски підприємців. Соціялізація у великім промислі так вкорінена, що ціла армія капіталістів не в силі знищити її. Що торкається рільництва, велика земельна власність счесла. Їх земля управлювана їхніми давними підчиненими на основах спільноти(??). Інакше мається справа з богатими селянами, що дають заняття малим трупам рільного пролетаріяту. „Тут маємо до діла з найтруднійшим проблємом, як се впрочім є тепер в цілій Европі". Такий селянин може жити цілі роки з продуктів власної землі і в разі потреби може дуже ограничуватися. Може погодитися з втратою права голосовання. Більша частина населення ненавидить його, та ся ненависть нічого його не обходить.

Отже фабричні совіти рішили принофовлювати до сього типу селян „бльокаду". Скорше чи пізнійше потрібує селянин полотна, убрання, знарядів. Се средство приносить наслідки, постепенно відступає селянин землю, якої сам не може обробити, селянським совітам (??).

На питання, чи мав край достаточну скількість поживи для армії, Бадаєв відповів: Стрінула би нас доля Угорщини, як що Росія не була би велика. Але Росія велика. Від часу посування червоних військ на Сибірі, запас збіжжа виносить 40 міліонів пудів. Болячкою є транспортова справа, яку щойно після війни можна буде розвязати. Та найгірший період вже минув. Рація хліба виносить тепер в Петрограді 1 і одна осьма фунта денно, т. зн. о пів фунта більше, ніж минулого року, для людий першої категорії, отже для дітий до 16 років, старців понад 60 років, всіх фізичних робітників і всіх жовнірів. До тої категорії тепер належить 800.000 осіб. Иншим клясам додається хліба, якщо є запас. Коли хліба є подостатком, признається основну рацію всім. Перша категорія зросл з 300 тисяч до теперішного числа. Друга категорія обіймає 200 тис. легко працюючих, які дістають сім і пів ф. хліба денно. Обі категорії дістають картки до совітських кухонь, які видають раз на день зупу і ярину. Тільки 8.000 осіб не дістає в Петрограді харчевих карток. „Бог вість — каже Бадаєв — з чого вони живуть, певно завдяки принагідним спекуляціям. Є се непримиримі, яких ми зачислили до старої системи. Жаль мені їх як людей здібних до праці. О скільки є у віці 16 літ, або висше 60, або о скільки хорі, трактується їх на рівні з иншими".

Др. Я. Окуневський.

САНІТАРНІ ВІДНОСИНИ НА УКРАЇНІ.

До „звіту майора Ернеста Ледерея", в числі 13. Revue Internationale de la Croix Rouge.—Geneve, Janvier 1920.

Майор Ледерей, відпоручник Інтернаціонального Червоного Хреста, переняв дня 15. вересня 1919 р. командування українського санітарного поїзду і перевіз його після довгих клопотів на Україну. Се була перша і до тепер одинока поміч, яка прийшла на Україну із заграниці. Передавши поїзд, остався майор Ледерей ще якийсь час на Україні, аби зібрати дані про санітарний стан і предложити їх Інтернаціональному Червоному Хресту в Женеві і Центральному Бюру для поборювання пошестий у Відні.

Поїзд складався із 23. вагонів, а іменно: 7 для персоналу, 8 для санітарного матеріялу, 6 вагонів угля і 2 вагони для харчів і кухні. Санітарний матеріял складався із одного шпиталю, улаштованого на 200 ліжок, одної бактеріольогічної лябораторії, одної дезінфекційної кольони і улаштовань для відвушивлювання. Персонал складався із 3 лікарів, 8 дезинфекторів і санітарів і 10 сестер.

Ся ванітарна кольона, яка, дякуючи помочі і охороні Інтернаціонального Червоного Хреста не меньше також енергічному проводові майора Ледерея, прибула остаточно після довгих короводів на Україну і стала там у великій пригоді козакам української армії, має свою історію.

Первісно призначеца була ся санітарна поміч для Галичини, —коли вона ще находилася під українською владою. — Державний Секретаріят в Станиславові доручив Я. Окуневському улаштовання санітарної помочи; а посольство Західньої Области Української Народньої Республіки виасигнувало на ту ціль Австрійському Червоному Хресту міліон корон. За помочю Австрійського Червоного Хреста та його матеріялів зложені були дві санітарні кольони обурудовані всіми приладами, які потрібні для борби з пошестями а головно з пятнистим тифом.

Матеріял був зложений в скриних і готовий до відїзду з кінцем квітня 1919 р. та наступила офензива галерівська. Шлях у Галичину був перерваний. В Галичині настала польска влада; висилка української місії стала неможливою.

Український заступник в Центральнім Бюрі для поборювання пошестий передав обі кольони під руку Бюра і під охорону Інтернаціонального Червоного Хреста.

Центральне Бюро звернулося в місяцю червню з письмом до урядів польського і румунського і просило дозволу на проїзд через військові кордони. Польському урядові у Варшаві предложено вислати одну місію для помочі населенню в околиці окупованій, а для другої прошено дати тільки дозвіл на переїзд через їхню окуповану територію в околиці, стоячій під владою українського уряду.

Інтернаціональний Червоний Хрест, а особливо головний заступник його пан Ерік занявся горячо сьою справою і сам особисто і через своїх делеґатів у Варшаві і Букарешті робив все, що можливо, аби добути дозвіл. В місяцю серпні прийшов наконець дозвіл від Румунії — Зібрано персонал і поїзд відправлено з Відня дня 15. вересня через Угорщину, Румунію, на Чернівці до Могилева.

Польський уряд місяцями зволікав з відповідю. — Аж 28. листопада 1919 р. прийшла до рук українського заступника в Центральнім Бюрі відповідь польського міністра здоровля. — Міністерство повідомляє, що ніякої санітарної місії хоч би і під стягом Інтернаціонального Червоного Хреста на територію, окуповану Поляками, не допускається. На переїзд до Каменця дається буцім-то дозвіл, але з деякими строгими застереженями що до персоналу, який мавби виїхати з кольоною.

Поїзд, як уже сказано, виїхав був на Румунію; обійшлося без польської ласки.

Через трудноці комунікацій і на Угорщині і в Румунії прибув санітатній поїзд аж 4. жовтня 1919 р., то єсть, після 19 днів до Черновець. — Та тут і почалися трудноці. — В Новоселиці треба було перегружати весь матеріял у вагони давні російські, що мають ширші осі. В Окнітах задержав начальник станції поїзд 5 днів, бо казав, що не має дозволу на перепустку. В Атаках над Дністром задержав румунський урядовець поїзд 19 днів, бо не мав буцім то дозволу від міністра фінансів, — хоч командант поїзду пан Ледерей показував всі потрібні папері і леґітимації, які дістав від міністерств і від віденського командування. Аж 2. листопада могла початися перегрузка через Дністер. Пороми на Дністрі були лихенькі, містки до парома — то були люзні дошки.

Організації зі сторони уряду українського не було ніякої. Скрині при перегрузці лежали день і ніч в снігу, деякі попадали в Дністер. Конець кінців переведено матеріял на другий бік Дністра.

„Капля в морі те що „приїхало", пише санітарний шеф української армії, але і за се спаси-Біг. Таких кольон нам треба десять або і більше, бо у нас нічого нема, а люди гинуть без помочи".

Трудноці, з якими мусів побиватися санітарний поїзд в Угорщині і Румунії, дали Центральному Бюру привід, щоби звернутися до всіх урядів з слідуючою нотою.

„На 14. засіданню Бюро для поборювання пошестий з дня 18. грудня 1819 року зложив майор Ледерей звіт про всякі трудноці, які мав ведений ним санітарний поїзд на своїм шляху помимо того, що ціль сеї місії була чисто гуманітарна, і помимо того, що в його руках находилися всі папери, яких офіціяльно було треба. Трудноці виходили з боку урядовців пашпортових, зелізничих і митових. Відїзд місії із Відня продовжився був надміру, аби тільки дістат нвсі потрібні високими урядами приписані папери. Помимо того задержувано тижнями по ріжних станціях поїзд, офіціяльно нотифікований, як поїзд санітарний. Поминувши вже великі кошти, які вийшли наслідком тих задержок, треба в імя гуманности жаліти, що санітарна поміч — якої на Україні так негайно треба, мусіла припізнитися, стоячи безчинно на станціях.

Центральне Бюро для поборювання пошестий у східній Европі звертається з уклінним прохашнєм до Високого Уряду, щоби він дав відповідні інструкції всім урядовцям пашпортовим, щоби дав всякі можливі улекшення при висилці санітарних кольон і санітарного матеріялу до земель, в яких ширяться пошесті і загрожують Европі".

Треба надіятися, що тепер буде уже можність вислати на УЛкраїну і другу кольону, яка стоїть готова в складах Австрійського Червоного Хреста, і ті санітарні матеріяли, про які ходять слухи, що вони закуплені усякими місіями українськими уже десь перед місяцями і через щось стоять за границею і до тепер не мали бути ніяким способом вислані.

NUXATED IRON

Є ПОМІЧНЕ У ТВОРЕНЮ ЧЕРВЕНОЇ КРОВИ

Воно прибавляє румяниі на лицях женщин і причінюєсь до розвою сили і енергії у мущин. 3,000,000 людий уживає його як средство зміцняюче силу і кров. Продаєсь у всіх аптиках.

УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО.

(Допись до львівського щоденника „Громадська Думка").

Камянець, 6. марта 1920.

Серед загальної метушні і переходу в усі сторони ріжних військ та змін правительств загартувався селянин на Україні і самозаховавчим хистом витворив власну організацію. По селах утворили собі селяни власні уряди; судять самі злочинців; самі накладають кари і виконують їх. В усіх майже селах лад і спокій, ліпший безперечно ніж по містах. Мішає їм ще се, що ріжні війська непокоють їх. А війська надходять виключно попри зелізничі лінії. Тому взялися селяни до нищення зелізничих ліній. В деяких околицях розібрали селяни цілковито зелізничі лінії; шини і бруси забрали та понищили насипи.

Селяни говорять: „Ще десь за царя попровадили собі пани зелізничі лінії, не дбаючи про добрі дороги, і їздили в усі сторони та висвистували. Опісля возили москалів сими лініями на фронт. А тепер всяке військо гонить одно за одним сими лініями, то паровозами, ще й з гарматами, або і валками (поїздами) і стріляє до себе. Бються і бються, а все попри зелізниці. Туди вже їздили і большевики і петлюрівці і денікінці, а там — кажуть — ще якісь нові хочуть їздити. Гонять одні за другими, бються та нас непокоють і ще тими зелізницями наше збіже вивозять. От як порозбираємо сі прокляті зелізниці, то не будуть їздити і перестануть битись".

Так і порозбирали. Дораджували їм се і зелізничники. Бо їм безладдє далося в знаттє. Ще за часів Петлюри говорили зелізничники: „От, наджене чорт большевиків, то він так і кричить: Давай паровоза, а то застрелю!" Наджене инший і собі кричить: „Давай паровоза!" А деж тобі взяти його, коли нема, або попсуті. Порозбирати хиба сі зелізні шини і повивертати чортом видумані машини і не буде біди. Хай вже літаками їздять, а міщухи хай трохи голодують, або ходять на закупки до сіл, як ми ходили до городів".

Такі поняття витворив хаос.

ТРИ УСЛІВЯ.

Потребуючи якого ліку, беріть під розвагу три услівя, які рішають у Вашім виборі. Складники такого ліку мусять належати до сих, які є звісні лікарському знанню, яко найбільше помічні; дальше воно мусить бути безперечно чисте і злажене в той спосіб, щоби гварантувало найліпший успіх; вкінци ціна мусить бути умиркована, особливо тепер, коли високі кошти життя приневолюють нас до більшої економії. Всім тим услівям відповідають якраз Трінера ліки, і задля сеї причини так много тисячів пацієнтів жадає від своїх аптикарів або спродавців ліків Трінера Американського Еліксіру Гіркого Вина в случаях запору, слабого апетиту, болів голови, нервовости і других долегливостях получених з непорядком жолудка, а Трінера Лініменту в случаях ревматичних болів і невральгії, звихнень і опухнення; Трінера Лагодитель Кашлю в случаях перестуди і кашлю і т. п. Трінера ліки дають все певну поміч. JOSEPH TRINER COMPANY, 1333-43 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Родимці!

МАЄМО ЧЕСТЬ ВАС ЗАВІДОМИТИ, ЩО ВІД ДНЯ 10. ЛЮТОГО С. Р. ВИСИЛАЄМО ДО ГАЛИЧИНИ ТІЛЬКИ ПОЛЬСЬКІ МАРКИ ПО НАЙНИЗШІМ ДЕННІМ КУРСІ. — ТАКОЖ ТЕЛЕГРАФІЧНО. — СПІШІТЬ СЯ З ВИСИЛКОЮ ГРОШИЙ, БО КУРС ІДЕ В ГОРУ. — ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ.

З поважанєм

Nemeth State Bank,

ІВАН НЕМЕТ, президент.

Головний офіс:
10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

Філія:
1597—2ND AVE., COR. 83RD ST., NEW YORK, N. Y.

ТРАГЕДІЯ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

ТОЧНИЙ ОПИС ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Недавно повернув з України і Галичини делеґат канадійських Українців до Парижа п. Осип Меґас, який бачив на власні очи страшну нужду і терпіння нещасного українського населення.

Все те п. Меґас зібрав у формі матеріялів, які Український Горожанський Комітет у Вінніпеґу, Канада, рішив видати двома осібними книжками, в українській і англійській мовах.

КНИЖКИ ТІ ВЖЕ ДРУКУЮТЬСЯ.

Українське видання буде мати около 250 сторін і коштує **ОДИН ДОЛЯР** примірник. Англійське видання мати-ме понад 100 сторін і коштує **50 ЦЕНТІВ**.

Обі ті книжки будуть ілюстровані.

Книжки ті будуть все мати велику історичну вартість, малюючи правдиво і безсторонно наші сумні 1918, 1919 і 1920 роки на галицькій Україні.

Кождий Українець повинен читати і мати у себе хоч-би українське видання „ТРАГЕДІЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ", а для ознакомлення англійського загалу кождий щирий патріот і кожде наше товариство повинно замовити для роздачі по кільканайцять примірників англійського видання „ТРАГЕДІЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ".

Обі ті книжки подають велике число фактів і описів про:

1. Нечувані, прямо потрясаючі звірства польського війська на галицькій Україні.
2. Арештовання, знущання, терор над українським населенням Східної Галичини.
3. Крадежі, грабежі і реквізиції польських ГУНІВ-ТАТАР в Східній Галичині.
4. Страшні описи розстрілювань вагітних жінок і сивоволосих старців, паленнє домів з маленькими дітьми.
5. Варварські катовання українських полонених і інтернованих по таборах Домбя, Стшалкової, Бересть Литовська, Пикулич, Бриґідок, де Поляки випровадили на другий світ понад 40.000 цвіту українського народа нарочним ширенєм тифу, червінки і других пошестий, як також голодом.
6. Як виглядає в **ПРАКТИЦІ** мандаторське право дане Вілсоном, Ллойд Джорджем і Клемансом Польщі над Східною Галичиною?
7. Як виглядає тепер наше колись процвітаюче шкільництво в Галичині.
8. Оплаканий економічний і політичний стан Східної Галицької України.

Всі повисші і много инших фактів є обширно подані в „ТРАГЕДІЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ".

Замовляйте книжку сейчас в більшій скількости примірників.

Бажанием автора книжки і „Укр. Канад. Горож. Комітету" є, щоби всі наші прелеґенти, товариства, організації, кружки, по цілій Америці і Канаді уживали:

„ТРАГЕДІЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ"

в цілях:

1. загального виясненя галицько-українського питання;
2. представляли американському і англійському загалови конкретні факти польських варварств в Сх. Галичині;
3. Поширення **пропаганди** щоби остаточно виділено нещасну нашу країну з під польського ярма.

Замовлення з грішми слати на адресу касієра „Українського Канадійського Горожанського Комітету": (Оголо.)42ч—

P. H. WOJCENKO, BOX 3611, WINNIPEG, CANADA.

ГРОШІ

ДО ГАЛИЧИНИ, БУКОВИНИ, УГОРСЬКОЇ УКРАЇНИ

ТА ДО ИНШИХ КРАЇВ В ЕВРОПІ

посилайте через

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В НЮ ЙОРКУ,

КОТРЕ Є ОДИНОКОЮ НАРОДНОЮ ІНСТИТУЦІЄЮ В АМЕРИЦІ.

Американсько-українське Бюро висилає гроші беспечно, певно і під повною ґаранцією.

Посередничить у відшукуваню кревних і знакомих в старім краю.

Полагоджує всякі старокраєві справи судові, спадкові і ґрунтові.

ВИРОБЛЯЄ ПАШПОРТИ і дає всякі інформації в справах виїзду до краю і як спровадити сюди родину зі старого краю.

ПРОДАЄ ШІФКАРТИ на всі корабельні лінії до і з Европи.

НАШЕ БЮРО Є ТАКОЖ ПОСЕРЕДНИКОМ ДЛЯ ПЕРЕСИЛАНЯ ГРОШИЙ ДО ЛЬВІВСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЩАДНИЦІ, ЯКУ ТУТ ПОРУЧАЄМО НАШИМ РОДИМЦЯМ.

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

СПІЛКА АКЦІЙНА У ЛЬВОВІ.

Одинокий наш народний акційний Банк в Галичині оснований еще 1910 р. під державною контролею, що дає повну ґваранцію діловодства.

Переводить всякі банкові інтереси та посередничить в купні і продажі земелі, домів, товарів і пр. під найкориснійшими условинами.

Поки доляри мають в старім краю високий курс (тепер звиш 100К за один долар) вихіснуйте розумно Ваші тяжко зароблені гроші, посилаючи їх на наш Банк.

Складайте у нас гроші на щадницю.

Від одного долара може Вам приростати у нас поверх 2К% річно. Нехай росте готівка, заким вернете до краю, яку кождого дня можете підняти з процентом.

Купуйте в старім краю реальности міські, або по селах землю. Тепер мож купити за 35 до 60 долярів морг найліпшого ґрунту, ми поможемо Вам в купні. Хто хоче помочи своїм родичам, жєнам, дітям, сестрам і братам, пришліть на нашу адресу гроші, ми точно доручимо кому прикажете.

Складайте у нас гроші нехай приносять Вам як найбільший дохід.

Земельний Банк Гіпотечний спілка акційна у Львові.

В повисших справах сего банку належить звертати ся до бюра посередництва на адресу:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
30 E. Seventh Street, New York, N. Y.

ПЕРША ЧИСТО
УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КООПЕРАТИВА
ФІЛІЯ: AMERICAN EXPRESS COMPANY,
ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ
ЕКСПРЕСОВИМ ПЕРЕКАЗОМ І ТЕЛЕҐРАФІЧНО ПІД ҐВАРАНЦІЄЮ.
НА НАШІ ПЕРЕКАЗИ ВИПЛАЧУЮТЬ ГРОШІ ЗА ОКАЗАНЄМ ПЕРЕКАЗУ.
СПЕЦІЯЛЬНО ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ:
ПАШПОРТИ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ
ЛИШЕ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ОСЯГАЄМО ЗА ТРИ ДО ШІСТЬ ДЕНЬ.
В ЗАЯВІ ВИРАЗНО ВИПИСУЄ СЯ УКРАЇНЕЦЬ.

Жадайте пояснень і правно уповажнених афідевітетів на згаданий пашпорт. — Пишіть до нас по всякі інформації, бо се одинока українська інкорпорована Компанія, де завідателями і членами є лише Українці. — Доказом, що наша компанія розвиваеться є се, що ми отворили три офіси. — Пишіть по всякі інформації до головного офісу:

UKRAINIAN EXPORT COMPANY, INC.,

ФІЛІЯ: 245 COURT STREET, NEWARK, N. J. (коло української церкви)

318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ФІЛІЯ: 359 HUDSON AVENUE, ROCHESTER, N. Y. (коло церкви)

43чс—

Волося гарне, як лен!

Чи Ви хочете мати гарне волося? Чи Ви хочете щоби Ваше волося було гарне, довге, і щоби гарно виглядало?

Навіть коли цілком не маєте волося, а коли візьмете кільканайцять разів ВЕРВЕНА ТОНІК то волося почне поростати, без огляду, як довго Ви його не мали на своїй голові. Се є найліпше средство на поріст волося. Сотки листів ми вже одержали від людий, котрі нам дякують за наш винахід і добре средство; тож і Ви спробуйте а переконаєтесь, що се є найліпше средство ВЕРВЕНА ТОНІК на поріст волося: можуть його уживати мущини і женщини, а ціна дуже низька: дві великих фляшки з почтовою пересилкою — всего $3.50. Поученя, як його уживати, висилаеть ся враз з Тоніком. 419—

ДРУГЕ. ВЕРВЕНА БАЛЬСАМ. Є се средство дуже потрібне в кождім домі. Чому? Тому, що ВЕРВЕНА БАЛЬСАМ є добрий до лічення всяких гнилих прищів. Лише ним посмарувати два-три рази, де є прищі, то в тій хвили вони щезнуть. Є се найліпше средство, яке уживають мущини і женщини на лиця, бо коли Ви помастите кілька разів своє лице ВЕРВЕНА БАЛЬСАМОМ, то Ваше лице стає дуже молодим а всякі зморщики і прищі щезають в протягу кільнох днів, за що Вам ґарантуєм. Про добрий наш винахід хочемо Вас переконати і ми є певні, що кождий нам подякує за сю добру раду. Один великий слоїк ВЕРВЕНА БАЛЬСАМУ коштує з пересилкою — всего $3.50. Замовлення враз з грішми посилайте на адресу:

VERVENA SUPPLY CO., 1926 W. HURON ST., Dept. B, CHICAGO, ILL.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Машинка до друкованя листів! Пощо маєте писати пером, коли можете купити собі машинку (ТАЙПВРАЙТЕР) за малі гроші, на якій можете друкувати так добре як і на дорогій машині. Ся машинка є гарно і сильно зроблена, що ніколи не зіпсуєть ся, посідає в собі великі і малі букви, і всякі знаки писарські. На ній кождий може легко вивчитись писати в дуже короткім часі без жадної науки, і чисто та гарно, що кождому сподобаєть ся. На ній можна писати не лише листи, але і всякі другі документи. Є се дуже добра машинка і таку кождий повинен набути для власної користи і вигоди. Таку машинку ніхто ще доси не продавав і се є найліпша свого рода машинка. Щоби дати кождому нагоду набутя такої машинки, ми через лише короткий час будемо продавати їх по ціні $5.75. Враз з машинкою дасмо даром і міцну коробку до переховуваня машинки, в якій можна сю машинку переслати навіть до краю. Коли отже хочете дістати дійсно добру машинку, то пришліть до нас сейчас замовленє, а гарантуємо, що будете вдоволені. Коли хочете дістати сю машинку, то пришліть лише $1.00 завдатку, а решту заплатите коли машинку доручать вже на Вашу адресу. 49ч58—

УВАГА: Хто присилає замовленє з Канади, то просимо надіслати цілу належність згори, бо ми не колектуємо в Канаді грошиа. Пишіть отже сейчас і адресуйте:

PRACTICAL SALES COMPANY, 1219 North Irving Ave., Dept. 114, CHICAGO, ILL.

Стефан Мусійчук.

ХЛОПСЬКА КРОВ.

Де ти не лилась, де ти не плила,
Не червеніла мов маків цвіт,
Якої ниви ти не збагрила,
Гей, хлопська крове?!
Счислить не сила, бо в твоїм
Морю втопивби світ.
І на широких Сочі рівнинах,
І де бистрі води точить Дунай,
В карпатських горах і полони-[нах
І на Поділля довгих низинах.
А за що лилась?! І не питай!...

РАДЯНСЬКИЙ БЛЬОК.

Віденська ґазета „Нова Доба" доносить:

В останніх днях лютого відбулися спільні наради закордонних ґруп Української Комуністичної Партії і Української Партії Соціялістів-Революціонерів, наслідком яких було створення радянського бльоку ґруп тих партій, що для дальшої політичної акції мати-ме цінне значінне. Подаємо дослівно повний текст сього договору-обєднання:

УГОДА
закордонних ґруп Української Комуністичної Партії і Української Партії Соціялістів-революціонерів.

Уповноважені делеґації від закордонних ґруп обох названих партій, обміркувавши на спільному засіданню сучасний стан революційного соціялістичного руху на Україні, прийшли до висновку, що для закріплення здобутків революції на Україні і орґанізації України яко Соціялістичної Республіки трудового народу, необхідною є консолідація революційних соціялістичних сил для рішучої спільної боротьби проти контр-революції і світового капіталізму.

Для досягнення вказаної мети обидві названі організації заключають між собою бльок під назвою **Радянсько-революційного Бльоку** на слідуючих умовах:

1. Спільною метою бльоку є утворення незалежної соціялістичної Радянської Республіки в етноґрафічних межах.

2. Перетворення України на соціялістичну республіку переводиться шляхом диктатури трудових мас, себто: пролетаріяту і трудового селянства, орґанізованих в Ради селянських і робітничих Депутатів.

3. Верховною владою України визнаєтся Конґрес Рад, котрий і формує законний Уряд Республіки.

4. Всяке угодовство і коаліція з великою і дрібною буржуазією виключається. Під буржуазією розуміється також і так звані „соціялістичні" партії, що стоять на послугах у буржуазії.

5. Радянсько-революційний бльок українських партій організаційно складається з двох фракцій, котрі стоять під титулом своїх партійних назв. Обидві фракції, як у своїх проґрамах, так і практичній діяльности підпорядковуються вказаній в сій умові — меті бльоку.

6. Принятте до бльоку инших соціялістичних партій може статись лише за спільним порозумінням обох фракцій.

7. Політична діяльність бльоку переводиться на основі спільно виробленої конкретної проґрами і тактики.

8. Виконуючим і репрезентаційним навіть органом бльоку є Комітет, зложений на парітетній основі.

9. Скасовання бльоку може наступити, коли сього забажає одна з фракцій його.

10. Ся умова вступає в силу з днем 25. лютого, 1920 року.

ЯК ЛЯХИ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПОЧТОВИХ РОБІТНИКІВ.

Львівська ґазета „Вперед" пише:

Скандальний лакавт українських службовиків в Галичині все ще триває. „Власти" і далі стараються не допустити до служби українських урядників і службу. Мимо ріжних депутацій до місцевих і варшавських властий цілий провізоричний персонал на зелізниці і почті до служби ще не принятий. Власти все викручуються, що нема місць, а тимчасом день в день на зелізниці приймаеться нові сили Поляків.

Декретовий персонал старих урядників, підурядників і службу не приймається, бо їх не позволили приняти „комітети оброни народовей", яких опінія і свідоцтво є для властий міродатні і рішаючі.

Але навіть коли допускаеться Українців до служби, то звичайно переноситься їх на инші, розуміється, гірші службові місця. Так робить директор Барвіч на зелізниці, який богато наших зелізничників переніс на инші місця.

Так вже з правила робить дирекція почти. Тут загалом саме принятте до служби зроблено зависимим від перенесення. „Сполеченьство польске мусі мець сатисфакциен" — так цинічно заявляє Марков Бенявскі та його поплечники і переносять наших почтовців до західної Галичини.

Як се робиться, нехай послужить сей документ:

„Dyrekcya poczt i telegrafów— L. 7308/III b. Lwów, dnia 3/3 1920. Do X. Y. woźnego poczt we Lwowie.

W uwzględnieniu wniesionej prośby przyjmuję Pana do służby pocztowej w Państwie Polskiem i przydzielam na razie do służby w urzędzie pocztowym Z... Ewentualne przyszły miejsce służbowe wyznaczą Panu odrębnie. Celem złożenia przysięgi na wierność Państwu Polskiemu, ma się Pan jawić z niniejszym dekretem w mojej kancelaryi prezydyalnej, poczem winien Pan niezwłocznie zgłosić się do służby w powołanem wyżej miejscu służbowem. Otwarcie poborów Pańskich nastąpi dnia 1-go następnego miesiąca po zgłoszeniu się do służby.

Zaznacza się, że po myśli reskryptu Ministerstwa poczt i telegrafów w Warszawie z dnia 24. listopada 1919 N. 29480/7429/I. czas niepełnienia służby nie liczy się Panu ani do osiągnięcia wyższych poborów ani do emerytury. Pobory służbowe za czas powyższy nie będą asygnowane.

Prezydent Bieniawski".

Таке рішенне дістало досі більше як 30 наших почтовців.

Дивне є се рішенне дирекції почт. Воно признає побори аж від слідуючого першого по зложенню присяги, а до того часу лакавту не вчисляє ані до авансу ані до емеритури. Марков Бенявскі поликуєть ся тут на розпорядок варшавського міністерства. Цікаве, що дирекція зелізниць, принимаючи Українців до служби, признала час лакавту як до емеритури так і авансу, причім покликалась також на рішенне варшавського міністерства.

Отже варшавське міністерство почт не признає сього, що признало варшавське міністерство шляхів. Міністер Лінде хоче бути більшим патріотом ніж міністер Бартель, або може се типовий зразок анархії та безголовя, яке так знаменує тепрішні уряди і їх власть.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОКТОР
ДР. М. МІЛОЄВИЧ
бувший воєнний доктор в старім краю. 37чс52
DR. M. MILOJEVICH,
417 WOOD STREET,
PITTSBURGH, PA.

ХУСТКИ Й ШАЛІ.

Ідучи в старий край, беріть із собою такий товар, якого в старім краю не можна дістати навіть за великі гроші. Тим товаром є шовкові річи. У мене є на продаж:

Шалі, чисто вовняні, до завиваня	$8.00
Хустки вовняні	5.00
Хустки літні, чисто шовкові, чорні або білі	6.50
Хустини і шальки, чисто шовкові	3.00
Обруси на стіл і на комоду, з ріжними виробами, ціна обох разом по ... $12 і	8.00

Я вам гарантую, що в склепі за товар тоїсамої якости заплатите 50% більше. 47ч—

Замовлення з грішми в реґістрованих листах або з моні-ордерами висилайте, або приходіть особисто на адресу:

М. ГАМКАЛО,
56 E. 7th Street, New York, N. Y.

КОЛИ?...

Під таким заголовком містить варшавська соціялістична газета „Роботнік" з 14 марта с. р. знамениту сатиру політичних відносин в Польщі, яку подаємо в цілости:

Маємо державу, — читаємо там — маємо військо, маємо дефензиву офензиву — одначе коли будемо мати конституцію?

Маємо скарб, маємо машини до друкования міліярдів гроший, маємо урядників, що беруть хабарі і урядників, що ловлять хабарників, маємо пасок і паскарів, паскарські бюра, і бюра, що розвязують паски —

— одначе коли будемо мати конституцію?

Маємо три дільниці і три столиці, три скарбові, три шкільні і три господарські системи, маємо трійку у всім, що аж троїться нам в голові —

— одначе коли будемо мати одну конституцію?

Маємо урядників по Росії і маємо урядників по Австрії та Прусії, маємо російсько-прусько-австрійські закони, маємо російсько-прусько-австрійських шпіонів, маємо без кінця російсько-пруських дурниць і царських та цісарських думок і царських та цісарських лакеїв і чорножовтих та зелено-голубих графів, жовнірів, ляйтнантів, офіцирів і прапорщиків —

— одначе коли будемо мати польську конституцію?

Маємо холод і голод, маємо соймову, міністерську, міську і повітову апровізацію, маємо виділи і приділи, генералів, воєводів, маємо трийцять комісій, сорок чотири місій, маємо дипльоматичні поїзди і дипльоматів, амбасади, консулів і підконсулів, леґаційних і апеляційних радників, маємо міліярдові довги і затягаємо нові міліярдові довги —

— колиж будемо мати одну конституцію?

Маємо ріжні власти, барвні, горді, сварливі, кільканайцять віцеміністрів, кількасот шефів, шефок і підшефок, тисячі машиністок і маємо двох Грабських —

— одначе колиж будемо мати одну конституцію?

Маємо конституанту та її маршалка, маємо в сій конституанті груп, партій, клюбів і клік без ліку, маємо також палату для конституанти і бюра, бюрка і бюрові дівчата, слуги, урядників, бібліотеки і читальні, і величезний буфет, маємо коштовний, ріжнородний апарат, маємо вже рік досвідів конституанти, маємо їх досить, по шию —

— колиж вкінці будемо мати конституцію?

НОВІ МУЗИЧНІ ВИДАННЯ.

ЗБІРКА УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ
на скрипку, мандоліну, корнет, саксофон, барітон, альто і тромбон.
Видание М. І. Едельмана.
ЦІНА $1.00.

ЗВУКИ УКРАЇНИ
на фортепян. Містить: 1) Дівча в сінях стояло. 2) Ой за гаєм зелененьким.
Видание Укр. Музич. Союза.
ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилати на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

СИВЕ КАМІННЯ КРАЙ ДОРОГИ.

(З лотишського).

Все, все, що хочете — тільки не спиняйтеся!

Не сідайте спочивати на сиве каміння край дороги.

Тільки не се!

Се не каміння, се зачаровані люди, що колись отак саме мандрували туди, куди йдемо ми.

Ишли вони тим самим шляхом Ишли так, як і ми а сильне бажання кликало їх далі.

Ишли вони шукати людини, людського життя, людського щастя шукати.

Богато їх йшло, а дійшло дуже мало.

І через се так богато сивого каміння в нашій рідній країні, краю шляхів. Їх дуже богато...

І що року їх більше та більше стає. Що року йдуть все нові та нові люде.

Неначе ластівки в осени.

Та все рідші та рідші стають їх лави.

Один, другий спинився.

Спинився, оглядається.

Крізь лиш та яблуні визирає покрівля зі соломи.

І ще ваші стають у подорожного ноги, ще ваші. Немов липнуть вони до землі. тВома розходиться крізь по тілі.

І хочеться сісти, на одну тільки хвилинку сісти.

Сісти і в останнє зміряти оком те, що осталося ззаду.

Ще хвилина вагання...

Та чує вже сивий камінь, що він володіє.

Неначе самі по собі зігнулися подорожному ноги і він вже сідає.

Золотисте колосся схиляється йому на обличчя й нашіптує щось так тихо — тихесенько.

І трава обвиває йому ноги, немов вдержати хоче.

Васильки хитають головками своїми синіми...

А вітер, що втих був, аби підслухати, про віщо річ буде, знов десь полинув, залинув, зашамотівши:

— Зостанься, зостанься осьтут і не йди!

— Не йди! — таємничо шепоче колосся.

— Так, так, не йди! — і собі закликають васильки.

З перед, здалеку чути, як коси бренять.

— Не йди!

Мов луна озивається плуг десь, ріжучи вогку землю:

— Не йди!

І от подорожний вчуває:

— Ні, не йтиму вже я, вже не йтиму!...

Сивий камінь його переміг. Немовби усмішка промайнула йому на виду, що мохом узявся.

Лічить він жертви свої.

Сила їх! О, яка сила велика! І будуть нові ще, будуть та й будуть...

Прийдуть, на хвилиночку сядуть спочати...

Та й остануться.

І так без краю, підуть сядуть і спочати й останиться тут. І так без краю..

Дуже мало їх піде далі.

Ті тільки, що себе не жалітимуть зовсім, які те, що любили раніше, зненавидіти матимуть силу.

Ті тільки.

SPRINGFIELD AVENUE MUSIC SHOP
де находить ся комплетний вибір українських рекорди
ПРИЙДІТЬ І ПОСЛУХАЙТЕ. 123ч132
ВЕЛИКИЙ ВИБІР СПІВНИХ МАШИН
Отворено вечерами і в неділі.
ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.
Направи є нашою спеціяльностию. Низкі ціни
Гляніть за докладно юадресою:
91—91½ Springfield Ave.,
Newark, N. J. Phone: Market 2534.
Пишіть по катальоґ. Пришліть нам моні-ордер а ми вишлемо Вам всякі рекорди обезпеченою посилкою

УКРАЇНЦІ МОЖУТЬ ЇХАТИ ДО ДОМУ!

Ми висилаємо Українців кождого тижня через ТРИЄСТ на найліпших кораблях. Пашпорти дістаємо для наших клієнтів протягом сім днів. Пишіть до нас ще нині і вишліть завдаток на карту.

ЦІНА КАРТИ КОРАБЕЛЬНОЇ ВКЛЮЧНО З ОПЛАТОЮ ЗЕЛІЗНИЦІ ДО ЛЬВОВА ВИНОСИТЬ 110 ДОЛЯРІВ.

Пришліть 5 долярів завдатку і Ваше повне імя і вік.

MARK BIRNBAUM,
MONEY EXCHANGE AND STEAMSHIP TICKETS
11 THIRD AVENUE, NEW YORK, N. Y.
Межи 7-ою а 8-ою улицею

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ

300

Формули, Таяні Вироби, Спосібність до зробленя гроший і другі домові поученя

300 НОВОСТИЙ ЗА $1.00
ВЕЛИКІ ТАЄМНИЦІ ЗРАДЖЕНІ.
300 ВАЖНИХ ПОРАД З ПОУЧЕНЄМ ЗА $1.00.

Чи хочете заощадити богато гроший. Чи хочете навчитись богато цікавих річей. Коли хочете, то тут маєте спосібність.

Доперва що вийшла з друку книжка в українській мові, забирає важні таємниці. Хто буде посідати ту книжку той може робити великі гроші. Ту подаємо в скороченю, що в тій книжці містить ся: як робити штучні діяменти; як зробити киненкову лямпу, яка вічно сьвітить; як зробити штучне золото; як зробити атрамент зникаючий; як зробити атрамент, який тілько можна читати в темноті; як робити пороши на ріжні хробацтва; як зробити папір неперемокаючий; як зробити штучне срібло; як зробити сто фунтів мила за одного доляра; як острити бритви; як робити ріжнородні порошки лімонадові; як робити плин до вудженя мяса, як пяного чоловіка витверезити в 5-ох мінутах; як зробити здорову каву з збіжа; як зробити штучний мід і вино; як зробити пиво; як зробити можна самому вино і ріжного рода горівку; як зробити собі самому цукор.

Окрім тих висше згаданих річей знайдете в тій книжці богато важних приписів докторських. Як лічити сухоти; як лічити катар; взагалі поради на всякі хороби. Як відзвичаїтись від питя горівки; порада на біль ух; як направити свій злий взір; як лічити біль голови; як щадити своє здоровле, щоби довго жити; порада проти сверблячок; як лічити руматизм; масць на рани; порада на біль зубів; як відзвичаїтись курити.

Як зробити, щоби чоловік не потив ся; як знищити нагнітки; як зробити, щоби чоловік гарно виглядав; як зробити, щоби ваше сиве волосе мало ту барву, як передтим; як зробити, щоби волося на голові не крутили ся; як зробити, щоби зморшки з твару щезли; як зробити, щоби волося на лисій голові виросло; як вирвати зуб без болю, порада, як лічити біль горла, а також богато иниих порад лікарських знайдете.

Як позбутись блохів, плюсквів, щурів і миший; як зробити, щоби кури несли реґулярно яйця; як зробити, щоби шкла від лямпів ніколи не бились; як можна розпізнати кождого чоловіка характер; як допасувати ключ до кождого замка; як можна голитись без бритви; як зробити, щоби мож богато звірини налапати; як наловити богато риб; як зробити, щоби корови давали богато молока; як зробити, щоби підошва в вашім черевику три рази довше носилась як вона носить ся.

Самі переконаєтесь з нашої книжки, котра посідає 300 ріжнородних важних річей, так що кождий оден чоловік сам всьо зробить без великого труду і коштів. 43ч52

Переконаєтесь, що можете собі заощадити великі гроші, наколи будете посідати таку книжку в своїм домі, памятайте, що такої нагоди ви не віколи не мали, яка тепер вам трафляєть ся. Книжка та є варта на вагу золота для кождого дому. Та книжка є великим скарбом. Ціна тої книжки $2.00, однак, щоби людий переконати і зробити собі в людий довіря, ми постановили продавати через сей місяць всего за $1.00. Отже не думайте довго і не відкладайте з дня на день, але ще нині залучіть доляра і дістанете українську книжку з тими 300 порадами, котрі для вас є великим скарбом. Замовлене посилайте враз з належитостию на адресу:

UNION NOVELTY CO 495 CLEMENT AVE., Dept. 2, MILWAUKEE, WIS.

ШИФКАРТИ НА УКРАЇНУ

Дорога на Україну вже ОТВОРЕНА. Висилаємо сотки Українців до вітчини через Гамбург, Трієст, Віdень, Львів, Францію, та другі місцевости. Шифкарти дуже тані. Зголошуйтесь особисто або листовно.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ

Спішіть ся посилати гроші, бо курс тепер дуже низький. З Галичини дістаємо тисячі поквітовань на отримані гроші. Гарантуємо за кождий цент. Пишіть, або зголошуйтесь особисто. 42—

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ НА УКРАЇНУ

За кілька днів кождому виробимо пашпорт потрібний на виїзд до України. Памятайте адресу:

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ
GOLDBERGER & GOODMAN, УПОВАЖНЕНИЙ БАНКИР,
136 EAST 42ND STREET, NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНЦІ! ДОРОГА ОТВОРЕНА!

ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ ПО КОМПАНІЧНИХ ЦІНАХ.
Пишіть зараз то Вам пораджу як обійтися в справі видістання пашпорту і всіх вказівок подорожи, до:

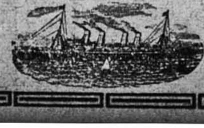

І. ГЕРЦ, Банкир і Нотар,
224 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!
В кождій українській хаті є потрібний
СТІННИЙ КАЛЄНДАР
ЦІНА ВСЕГО 20 ЦЕНТІВ.
Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Closely bound

ХОЧЕТЕ ЗЛОЖИТИ ГРОШІ В БЕЗПЕЧНІМ МІСЦИ?
ХОЧЕТЕ ДІСТАТИ ВІД СВОЇХ ОЩАДНОСТИЙ ДОБРИЙ ПРОЦЕНТ?

ЗЛОЖІТЬ ЇХ В

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

якого кличем є:
„НЕПРАВДОЮ ЛИШ ДО ЧАСУ, ЧЕСНОТОЮ НА ВСЕ".

— Не переховуйте гроші в хатах в сінниках подушках, куфрах, але зложіть їх до тревалого і безпечного банку.

ДЕ БИ ВИ НЕ БУЛИ

в дорозі, на далекім заході, на півночи чи на полудни, у великім місті або малій місцевости, можете переслати свої ощадности в реджістрованім листі, на *Postal Money Order* або *Express Money Order*. По одержаню гроший вишлемо Вам банкову книжочку.

КОЛИ ПОТРЕБУЄТЕ ШИФКАРТУ ДО КРАЮ;
КОЛИ ПОТРЕБУЄТЕ ШИФКАРТУ ДЛЯ КОГОСЬ З КРАЮ СЮДИ;
КОЛИ ПОТРЕБУЄТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ;
КОЛИ МАЄТЕ ЯКУ КРАЙОВУ СПРАВУ ПОЛАГОДИТИ;

взагалі в кождій і якійнебудь потребі зверніться все з довірем до найбільшого чисто славянсько-християнського заведеня

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

Маркополи, а вкінці в Буцневі — де учителював повних 36 літ. Про працю Покійника свідчать ті десятки селянських дітий-інтелігентів, які за його старанием вийшли з сього села та велика народня свідомість тамошних селян. З його працею не могли погодитися власти, та насильно його спенсіонували в 43 р. служби. Світова заверюха кидала старцем по цілій Галичині. Вкінці опинився він в рідним селі, де і спочив. В. Й. П.

О. Иосиф Охримович, парох Велдіжа, пов. Долинського, помер дня 6. м. м, в 62 р. життя а 37 р. священства, як жертва свого звания, набавившися тифу. Покійник належав до числа тих наших священиків, що все ревно та щиро трудилися для народу. Його трудами та заходами громадяни Велдіжа збудували гарну, муровану церков а в справах національних та при всяких виборах йшли за голосом свого духовника, що сам стояв твердо при національним прапорі. Лагідної вдачі, щирий супроти людий, мав численних прихильників і приятелів. Нехайже земля буде йому пером. Вічна Йому Память!

О. Іван Скрипчук, парох Болюхова великого, перемишлянського повіту, помер 7. марта с. р. в 40 р. життя, як жертва пятнистого тифу ,що забрав вже десятки жертв в тому селі. Покійний осиротив жену і пятеро дітий. Крім сього належав до визначнійших діячів Перемишлянщини, та брав живу участь в політичним і суспільним життю. В. Й. П.!

З КАМЕНЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

„Земя подольска" хоче загарбати університет. — Наукова праця розвивається серед дуже важких умов.—Освіви недостачі частини студентства. — „Партійність". — „Рада Студентських Представників", її відділи і гуртки. — „Академічна Громада".

В Каменці Подільському, де в послідний час політичне і культурне життє так дуже завмерло, одиноким огнищем став Український Державний Університет, що притягає на себе бачну увагу. Звернула на нього увагу і тамошня „Polonia". Недавно тому помістила редакція каменецької польської газети „Ziemia Podolska" статтю, якої автор апелює до польської „висшої влади" та суспільности, **щоби український університет перемінити на польський, а Українцям оставити дві катедри — так, як се було у львівському університеті.** Я не хочу тут зазначати подрібнійше відношеня Поляків до української культури на „..esach", лиш подати короткий огляд життя студентства каменецького Державного Університету.

Серед важких та неприятливих обставин всежтаки Університет розвивається гарно. Одною є головних перешкод є се, що не можна нічого купити, ні приборів до практичних вправ, ні наукових підручників для студентів і професорів, доповнити університетської бібліотеки, завести лябораторії та кабінети. Каменецький університет так відрізаний від більших культурних центрів, що годі притягнути до праці на університеті відповідні наукові сили, яких так дуже брак, а головно на сільсько-господарському факультеті. Прикре матеріяльне становище професорів змушує їх віддаватися ще й побічному заняттю, через що не мають змоги вповні віддаватись науковій праці, що у великій мірі відбивається теж відемно на провадженню лекцій. Відношенне професорів до студентства дуже гарне. Богато професорів тішиться щирою симпатією студентства. Не відчувається вже сього старо-реміжного духа, що панував на російських університетах. З професорів Галичан викладають на каменецькому університеті: д-р Завадський на правничому факультеті, д-р Гаморак та д-р Геринович на природничому відділі фізично-математичного факультету, та Буковинець Попович на історично-фільольогічному факультеті.

Щодо студенства, то в сьому році начисляються їх до 1500; з сього 92 Галичан та Буковинців. Жидів около 20%. Польський і російський елемент має дуже малу фреквенцію.

Великий наплив студентів з найдальших сторін України і можність широкому загалови молодіжі користати із студий в університеті вплинула дуже на збільшение числа слухачів. Тут належить зазначити, що до університету вступило значне число слухачів з невідповідними кваліфікаціями. Були випадки, що попадали в студенти каменецького університету неукінчені семинаристи, або люди з ще меньшим образованнем, яким слід було записатись в Народній (Людовий) університет. Крім тих інтелектуальних недостач у студентства каменецького університету помітна отяжілість, оспалість та брак почуття совісного виповнення накладеного обовязку. Се дасться запримітити і в приватному життю та в організаціях студентства. Перед в студентському життю ведуть лиш деякі одиниці, які весь свій труд і час посвячують для загального добра, а решта студентства відтягається від праці, а лиш „з принципу" являється на всякі збори, починає „діспутіровать", „спорить", та зводити особисті і партійні порахунки. Брак життя в організація та плянової роботи думають усунути скликанием зборів скиненнем „старого виділу", а обранием „нового" і т. д. — І так звичайно одна партія нападає на другу (а тих партій тут богато — навіть в справах чисто студентських, не політичних) і якщо більшість кандидатів якоїсь партії увійшла у виділ, то друга партія відтягає своїх кандидатів та „забастуе" .Сеї тактики притримувалися звичайно с.-д. і с.-р. та не могли ніколи зрозуміти, як то галицькі студенти між якими були також н.-д., р.-д., с.-д., хр.-с. виступали завсіди зорганізовано та однодушно і тому завсіди гляділи на них, як на „безпартійних" або „крайно правих".

Галицьке студентство, обєднане в товариство „Академічна Громада", старалося завсіди зжитись зі своїми товаришами Придніпрянцями та раз на все відкинути духові кордони. Пожиттє таке було дуже гарне аж до акту ген. Тарнавського, після чого відношенне різко змінилось. Проти виступили головно с.-д. та с.-р., — тим більше, щ оГаличани підчас виборів в Раду Студентських представників утворили бльок з українським національним списком та провели величезну більшість своїх кандидатів.

З студентських товариств утворених при Р. С. П. визначалась своєю діяльностію „Академічна Громада" завдяки своїй енергійній Раді. Товариство, се обєднююче Галичан та Буковинців, власними силами придбало значні фонди, уладило кілька вечірок, академію, присвячену памяти українського критика та публіциста покійного М. Євшана; Шевченківський концерт; крім сього живо інтересувалась і політичними справами. Рада „Академічної Громади" вистаралась о підмоги для своїх членів, яких роздано досі понад 200.000 карб. Саме товариство розпоряджає 50.000 майном, яке згідно постанові загальних зборів, має перейти на Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові на фонд стипендій для студентів.

Поза університетом була ще одна студентська організація „Академічна Січ", яка не проявила більшої діяльности.

Студентство видає свій літературно-науковий журнал „Нова Думка". Перше число має появитись на днях. Участь в співробітництві беруть самі студенти, споміж старших діячів Старицька-Черняхівська, Русова, Іван Липа, проф. Тимченко і и. Студентство має кріме мсього власну кооперативу, Трудову Артіль С. Т. А. та хор. Не було ніякого спортового товариства; яка то галузь не знайшла ще на Україні поля для поширення.

Кінчаючи свій огляд, хочу зазначити, що студентська організація переведена пляново та з практичного боку удачно, лиш велика отяжілість, байдужність та „партійність" тамошнього студентства не дають змоги сим товариствам розвинутись як слід.

К. Х.

ЧИ ВИ Є ХОРІ? ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли терпите на яку хоробу, без ріжниці як довго і лікар не міг Вас вилічити, **ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПРИВЕРНУ ВАС НАЗАД ДО ЗДОРОВЛЯ.**

Віддаль або брак гроший най не втримує Вас. Богаті як і бідні однаково обслужені. Я є найбільший в Пітсбурщині спеціяліст і лічу мущин вже від богатьох літ. Маю найліпше заосмотрене бюро, включаючи Х-Рей машину, через котру можу Вас переглянути, як через веркало. Власний департамент дрогерії, де є тутешні і імпортовані лікарства. НЕ НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу для Вас зробити.

Посідаю спеціяльні ліки на хоробу крови і лічу слабости в протягу кількох днів. Я вилічив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і утроби, свербячка, гемороїди і всі хронічні слабости. ЦІНИ УМІРКОВАНІ. 38-49

Prof. Dr. H. G. BAER, 811 SMITHFIELD STREET, PITTSBURGH, PA. НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Витніть се оголошене і принесіть його зі собою.

ТЕПЕР

є найвигіднійша пора
КУПИТИ ПРАПОР КРАЄВИЙ

просто від фабриканта, зроблений з чистої вовни подвійної ткани, тревалої барви зв. „БОНТИНГ", котрий оферуємо по слідуючих дешевих цінах:

	2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x8 стіп
Американський прапор	$3.00	$5.00	$7.00	$10.00
Український прапор з гербом на обі сторони	$3.75	$7.00	$9.00	$12.00

Пришліть переказ почтовий і прапор буде висланий, почта буде оплачена.

Ми є також головними фабрикантами АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ШОВКОВИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ВІДЗНАК І ВІДЗНАЧОК ТОВАРИСЬКИХ. — ШАПКИ, КАПЕЛЮХИ, ПЕЧАТКИ СТАЛЕВІ І ҐУМОВІ, для Товариств і Клюбів. 19ч157

Коли потребуєте щось з тих річий, то не забудьте писати до нас, по ціну. Напевно защадите гроші. Пишіть по взірці і каталоґ на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK, CITY.

МАЙНО ОО. ВАСИЛІЯН У ВАРШАВІ.

Власність Українців (гр.-кат. церкви властиво оо. Василіян) є ціла парцеля від ул. Медової до Подвальної. При Медовій 14. є церква, не меньша від Ставропігійської у Львові (подібно будована). З боку церкви два доми 3-поверхові, де мешкає тепер вірменський архиєп. Теодорович зі Львова, Скульскі і ще кількох польських ксьондзів. Поміщається тут також якесь польське товариство. За церквою є три домики партерові. — При Подвальній ч. 15 є 2-поверховий дім чотирокутний. Коли 1876 р. Москалі скасували унію, тут держали старших уніятських священиків, доки вони не повмирали. Останній варшавський василіянин помер 1918 р. В сім домі був рівнож московський поліційний „участок". — По прогнанню Німців зробили Поляки з сього дому (значить з части василіянської посілости від Подвальної) „Музей Народови" і віддали під заряд маґістрату; часть василіянської власности від Медової віддали Поляки архиєп. (тепер кард.) Каковському, а сей віддав церкву і доми під заряд архиеп. Теодоровича. Сей василіянський дім сповняє ще й таку функцію, що стався прибіжищем наших дорогих історичних памяток. Ген. Лістовскі ще в червні 1919 р. видав розказ зібрати з усіх церков все історично вартісне і сам все зібране привіз до сього „Музею Народового". Зібрав богато уніятських рукописів, друків і папирусів. — Василіянський монастир у Варшаві був в стислім контакті зі славним монастирем в Супраслі.

Архиеп. Теодорович ззсів у василіянській церкві і ніяк не хоче позволити навіть колинебудь відправити Сл. Б. Вневдовзі по вигнанню з сієї церкви о. Фіяса, Теодорович викинув намісні образи і царські та діяконські врата. При кінци лютого 1920 р. розпорядив архиеп. Теодорович, щоби з василіянської церкви викинути цілий іконостас і престол. Виконав се його секретар, військовий капелян зі Львова р.-кат. кс. Карковскі Францішек, який так як й Теодорович мешкає у василіянськім б. монастири зараз біляб василіянської церкви. Викинено іконостас, престол і старинні деякі гр.-кат. образи і відвезено до міністерства внутрішних справ при ул. Фредри, а звідси опісля перевезено се (якийсь Москаль підкупив) до православної церкви на Празі. Тепер Теодорович поставив якийсь образ при стіні і доставив широку „трапезу" та щей проповідальницю і має готовий новий костел. Та не міг і не може всего затерти. Сею церквою заінтересувалися Англійці.' — На церкві (Медова 14) є напис над дверми (московська) „Збудована 1783 р." „восоединілася" 1876 р. 1. Января (січня)" то є тоді як і Холмщину „православили" Москалі.

ГЕЙ НА ІВАНА, ГЕЙ НА КУПАЛА

оперетка в одній дії, написав Петро Федисів.
ЦІНА 15 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ДОБРЕ ЗДОРОВЛЄ ПРИВЕРНЕСЬ ВАМ ЯК ЗАЖАДАЄТЕ

Брак апетиту, нестравність, загальне умучене, вичерпаний стан, загальне ослаблене, прищі, випарения і другі шкірні викиди є наслідками нечистої, немічної, безжизненної крови, яка потерпіла від нагромадженяся трійливих нечистостий у Вашім організмі задля неправильного перетворюваняся поживи. Прочистіть Вашу кров, справте стан ділання Ваших внутрішних органів і збільшіть силу відпорности проти всяких недуг. 43ч52

JUVITO, се природне, з найдобірнійших зіл зладжене средство, містить в собі такі складники, зібрані у відповідних пропорціях, які потрібні для збогачення і відмолодженя Вашої крови і уздоровленя Вашої системи тілесної. Воно є також поручуване проти доляглйвостий жолудкових, нирок і печінки, запору, прикрих і нервових болів голови, болів в крижах, ревматизму і безсонности.

Пишіть ще нині по повний тридневний запас лічничий

ЗОВСІМ ДАРОМ

з ніяких дальших зобовязань з Вашої сторони. Напишіть чи хочете в таблетках чи в формі чаю.

JUVITO LABORATORY,
South Hills Branch 25, Pittsburgh, Pa.

ТІ, ЩО ВПАЛИ ЖЕРТВОЮ

ЗОВСІМ ПОДУЖАЛИ.

Цілі родини навіщені в многих частях краю.

Через два роки Злучені Держави боролись безперервино з шаліючою іспанською інфлюенцією. Ся страшна пошесть полишила скрізь у многих частях краю міліони знищень людського здоровля — окалічила так їх здоровлє, що тисячні маси в розпучливій надії виглядають свого повороту до сили і здоровля.

Всі лікарі і всі власти для догляду здоровля і гігієни повинні уважати за свій обовязок остерігати загал перед уживанием всяких невластивих дроґів, особливо таких, що містять в собі наркотики і другі шкідливі складники. Досьвід з часів епідемії в 1918 року доказав, що найліпшою і найпевнійшою методою для тих, що перейшли грізні атаки сеї пошести, було важним усунення заразків через прочищенне системи тіла і скріплення крови Болгарським Чайом на Кров (який є зладжений цілковито з корінців, кори, листків, насіння, ягід і цвітів). Сей рідкий лічничий чай, випитий горячий з соком пів цитрини два рази в тиждень, викликує чудово уздоровляючу зміну в людськім тілі. Болгарський Кровний Чай продавано через довгі роки у всіх аптиках. Коли Ваш аптикар випродав сей лік, то жадайте, щоб дістав Вам, а коли потребуєте сейчас, ми вишлемо Вам через почту, обезпечено. Вишліть $1.25 на одну коробку для родини, або $3.15 на 3 коробки, або $5.25 на 6 коробок. Адресуйте: H. H. VON SCHLICK, President Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузі, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всі отсі недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лічить новою машиною приміняючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болі голови, завороти, болі крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, параліж, випадане волося. Лічить всі жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосіть ся, щоб бути безплатно огляненим і засягнути моєї опінії та поради. Позаяк я маю 17-літну медичну і операційну практику в лічению ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте. Я приміню для Вас найновійші наукові методи лічения, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю. Коли після моєї опінії я не буду міг Вам помочи, то я не потребую Ваших гроший. Коли Ви є недужі, ослаблені, нервові або вичерпані, порадьте ся мене ще нині.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ ДОЛЯГЛИВОСТЯМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, ПЕЧІНКИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, БОЛІ В КРИЖАХ АБО ВЯЗАХ, ВТРАТУ АПЕТИТУ, БОЛІ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ ГОЛОВИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ У МЕНЕ.

Не тратьте більше часу ні гроший.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре властиве застосоване найновійших наукових метод.

Мої ціни за лічене є дуже приступні і не більші які Ви в силі і хочете заплатити за поміч і успіхи осягнені через мене.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволікане, недогляд і невластиве лічене є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного лікаря.

Годнни принятя: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. **DR. RUSSELL,** В неділі і сьвята від 10-ої до 2-ої в полудне.

176 E. JEFFERSON AV., другі двері на схід від Вудвард, DETROIT, MICH.

Найліпші Кораблі для наших Українців:

April 20.	Patria	Trieste
April 20.	Virginie	Danzig
May 5.	Canada	Trieste
May 5.	S. S. Regina d'Italia	Odessa

Ми доставляємо наших пасажирів на сам корабель. Ми поручаємо лише найліпші лінії корабельні. Спеціяльну опіку віддаємо для жонатих еміґрантів і даємо їм

ТРЕТОЇ КЛЯСИ КАБІНИ.

По другій стороні урядник компанії очікує пасажирів і відводить їх до поїзду. Я обезпечую пакунки від всякої втрати.

Коли Ви маете пашпорти приходіть сейчас. А коли не можете дістати пошпорт, то ми дістанемо його для Вас сейчас.

Гроші пересилаєсь через AMERICAN EXPRESS COMPANY. Коли Ви вислали гроші до Европи і не знаєте чи гроші дійшли, то я дізнаюсь про се для Вас.

Коли Ви хочете спровадити сюди свою родину, ми дамо Вам інформацію. Даємо також інформації про полонених. 33—

ARMIN HERZEG,
127 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

СТАРОКРАЄВІ ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

О. Ієрон Кминцикевич, парох Могильниці, декан теребовельський, упокоївся в 60 році життя а 37 священства, осиротивши жінку і одиноку доньку замужну за о. П. Глинським. Покійний був довгі літа парохом Фраги в Рогатинщині, а одночасно ходоівським деканом. В народнім життю Рогатинщини брав діяльну участь і коли в тім часі опорожнилася парохія Коломия, всі Українці радні міста Коломиї віддали голоси на нього (Поляки вибрали о. Семенова), знаючи ще з молодих літ його працьовитість і непохитність характеру. До Теребовельщини прийшов в р. 1912 і тут трудився і в парохії і в народній повітовій організації, а в осени 1919 р. зазнав долі під „приятельською управою" пор. Мечислава Тумена, особливо в памятну ніч під 1. вересня 1919 р., коли сей новий пор. робив нічну облаву в Могильници і по опівночи казав йому під ескортою скликувати людий до віддачі оружжя мнимо полишеного українськими військами. Опісля мусів заступати три парохії наслідком інтернования священиків і се підорвало його здоровле, а пошесні недуґи положили край життю невсипучого чоловіка. Вічна Йому Память!

Іван Любинець, емер. управитель школи в Буцневі, пов. Тернопіль, помер в своїм родиннім селі Черневі, пов. Рагатин, в 82 р. життя. В покійнику зійшов в могилу один з ідейнійших учителів „старої дати". Пок. Щаранeвич, бачучи в сільськім хлопцеви великі здібности, взяв його до Львова і примістив в Ставропігії, відки він ходив на препаранду. В тім часі основано український театр, в якого виставах брав покійник живу участь, маючи гарний голос. По скінченню препаранди учителював в Новосілках віських, де за народню працю пересидівся два місяці в тюрмі, опісля в

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болі крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.
Годнни: від 9-ої до 8-ої; в неділі від 9-ої до 3-ої.

ДО УКРАЇНЦІВ В BAYONNE, N. J.

Памятайте, що найбільший і найстарший Банк в Бейон, Н. Дж.

ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СЬВІТА

Ті, що вже дотепер пересилали через наш Банк гроші, знають, що НАШІ ЦІНИ Є ДАЛЕКО ДЕШЕВШІ НІЖ У ДРУГИХ.

Прийміть сей банк за свій, де Ви можете розмовитися по українськи. 45—

MECHANICS TRUST COMPANY
WEST 8th STREET, BAYONNE, N. J.

Отворений: від 9 рано до 5-ої попол.
В пятниці: від 9 рано до 9-ої вечер.

Данило Лепкий.

СПЛАЧЕНИЙ ДОВГ

Оповідане з міщанського житя.
ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ХОРІ МУЩИНИ

або женщини, котрі терплять на нервовість, на хронічні або застарілі слабости, нехай зайдуть до др. Кавфмана, спеціялїста, під ч. 607 Маркет улиця, Філядельфія, Па., і забудуть свої клопоти. Він має 20 літ досьвіду і спеціяліст може скорше віднайти причину ваших дійсних клопотів. Він може Вам дати поміч яка в короткі приверне Вам нове добре здоровле.

Він має в своїм офісі всі нові апарати до огляненя хорих, як ЕКС-РЕЙ машину і инше, і є так випосажений, що може робити розклад крови, аналізу урини, та инше.

Він має нові електричні апарати для обслуги людий на слідуючі слабости:

СТЕТІК ЕЛЕКТРИСИТИ—На нервові клопоти.
ОЗОН ІНҐАЛЕЙШЕН—На всі хороби легких, бронхітіс і катар.
ЕЛЕКТРІК ОСКІЛЕЙТОР—На болї нирок, жолудка, внутреностей, хребта і инше.
ГАЙ ФРЕКВЕНСИ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, запалене, нитявість і подібні слабости.

Читайте, що говорить вдячний пацієнт по тім, як його лічив через короткий час др. Кавфман:

„Мій дорогий доктор Кавфман:
„Велика дяка Вам за вилічене мене по короткім лічению.
„Мій клопіт був сей, що я мусів вставати в ночи 5 або 6 разів відливати воду і чувем при сім великий біль. З тим прийшов я лічити ся. Я сказав Вам, що я терплю на се від 18 літ і Ви мене лічили від Авг. 29. до Окт. 20 1919 і вилічили мене зовсім докладно.
„Кождий, котрий має хоробу сего рода, повинен йти до Вас на лічене, а я певний, що скоро буде вилічений.
„Дуже вдячний Вам за се, що Ви зробили для мене.
Ваш пацієнт,
(Адреса на жадане). „No. 8862—Н. Лайон".

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Кождий мущина і женщина, які є хорі, можуть мати оглядини лікарські даром, позаяк оглядини і порада є безплатні. Годнни офісові від 9. рано до 8. вечер. В неділю від 10. рано до 1. пополудни.

ДО ОДЕСИ

Перший пасажирский корабель відіде з Ню Йорку ДО ОДЕСИ дня 5 мая. — В справі купна шифкарти і пашпортів пишіть до:

Ukrainian Export Company, Inc.,
318 Broadway, New York, N. Y.

або до філій: 41—

215 Court St., NEWARK, N. J. — 24 Van Buren St., PASSAIC, N. J. — 869 Hudson St., ROCHESTER, N. Y.

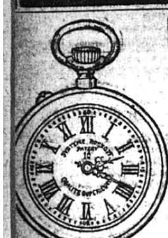

ГОДИННИК КОЛІЄВИЙ
СИСТЕМИ „РОСКОП" ПАТЕНТ.

Тисячі долярів люди видають на ріжні годинники, а не мають з них жадної користи, а то тому, що не знають які годинники є найліпші. Одним з найліпших годинників в сьвіті є тільки годинник СТАРОКРАЄВИЙ системи „РОСКОП ПАТЕНТ". Годинники ті є дуже добре звісні по цілім сьвіті, а хто його спровадить, то сей годинник вистарчить йому на ціле жите. Можна його уживати до праці і на сьвята. Дуже гарно і сильно зроблений в чисто ніклевих ковертах, посідає чисто ніклевий верк, дуже докладно урегульований, що не спізняеть ані на минуту. Такий годинник є варт около $10.00, але ми в ціли ознакомленя публики з тими годинниками, постановилисьмо продавати через короткий час по фабричній ціні, се є по $6.45. Додатково до годинника вишлемо гарний грубо золочений ланцюшок. Якож вишлемо цілком ДАРОМ НОВО-ВИНАЙДЕНИЙ ПОЯС до ношеня гроший, котрий є зроблений з сильної, мягкої шкіри і містить в собі 4 великі кишені. В тім поясі можна носити хочби і тисячі долярів і ніхто Вам їх не витягне і ніколи не згубите. Зроблений так, що пасує на кождого мущину. 46ч55

УВАГА: Коли хочете дістати правдивий РОСКОП ПАТЕНТ СТАРОКРАЄВИЙ годинник, то замовляйте у нас, а будете вдоволені. Коли отже хочете користати з сеї оферти, то пришліть тільки 25 цнт. марками, а ми сейчас вишлемо годинник, ланцюшок і пояс до ношеня гроший, решту гроший доплатите коли принесуть Вам ті річи на Вашу адресу. Пишіть сейчас і адресуйте:

PRACTICAL SALES COMPANY, Dept. 50,
1219 NORTH IRVING AVENUE. CHICAGO, ILL.

ШІФКАРТИ!

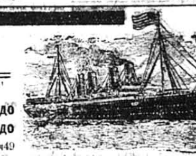

РОДИМЦІ!
Коли хочете їхати до краю то вдайтесь до нас. 39вч49

ПАШПОРТИ ВИРОБЛЯЄМО ЗОВСІМ ДАРОМ.
ПРОДАЄМО ШІФКАРТИ на всі корабельні лінії.
ПОСИЛАЄМО гроші до старого краю, тепер доходять безпечно, певно і під повною ґарантією, бо Амерікан Експрес Компанія дає запоруку 18.000.000 долярів.

Пишіть отже або зайдіть до нас у всяких справах, а отримаєте чесну і зовсім даром пораду. Пашпорти виробляєм в короткім часі.

EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY,
115 First Street, New York, N. Y.

LLOYD SABAUDO

Італійська Корабельна Лінія до Портів Чорноморських.
ПОСПІШНА ОСОБОВА ДОРОГА.

Корабель Regina D'Italia виїде прямо до Одеси дня 5-го мая 1920 р.
Тикет третої кляси до Одеси $155.00 і $5.00 воєнний податок.
Голосітся до правних агентів або до:

FURNESS WITHY AND CO., GENERAL AGENTS,
24 WHITEHALL STREET, : : : NEW YORK CITY.
Phone: 7800 Bowling Green. 44-52

PAIN-EXPELLER

Більше як пятьдесять літ Пейн Експелер був уживаний по цілім сьвіті через міліони людий, котрі знайшли в нім велику поміч на болі ревматизму, невральґію, перестуду, біль горла, болі в грудях і плечей, симптоми інфлюензи.

Правдивий Пейн-Експелер носить нашу фабричну марку ЯКОР на пачці, як і наклейку на самій фляшці. Уважайте на сю продажну марку при купованю оскільки хочете добрий старий Пейн Експелер, котрий приніс вигоду до богатьох хат через дві ґенерації.

Пейн Експелер продаєть ся всюди де продаєть ся лікарства 35 центів і 70 центів за фляшку.

Виробльований через:

F. AD. RICHTER AND COMPANY,
326-330 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ДО ҐАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ ПОСПІШНИМИ КОРАБЛЯМИ

через

АНТВЕРП — ГАМБУРҐ
ҐДАНЬСК — і — РОТЕРДАМ

ИНШІ ПРИСТАНІ відіде найскорше кождий хто закаже шифкарту тепер, позаяк число повертаючих до краю з кождим днем зростає в наслідок чого забезпеченя місця на кораблях коли відложене на пізнійше спричинить велико труду до виїзду. Від довгих літ імя Григорія КУНАШЕВСЬКОГО є майже кождому звісне, котрий яко представитель всіх корабельних ліній як в минувшин так і тепер не жалує своєї чесної услуги для наших людий не лише в продажі шифкарт, але також і в инших справах, які дотикають не одного з наших родимців, на примір:

ПАСПОРТОВІ АПЛІКАЦІЇ

приготовляємо в нашім бюрі а також на жадання пересилаємо тим, що живуть в других місцевостях.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО

до всіх частий сьвіта по найнизшій ціні щоденного курсу, а за скоре і безпечне доручення даємо необмежену ґаранцію.

ШИФКАРТИ до КРАЮ

висилаємо тим, що желають виїхати до Америки.

Хто желає спровадити когонебудь з своїх рідних, нехай не відкладає а замовить передплачену шифкарту сейчас, бо виїзд з старого краю до Америки тільки що зачався. 37—

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

G. KUNASHEVSKY,
179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

Василь Вишиваний.

НАРИСИ.

Цвинтар.

Море, море, широке безмежне море! Блакитне стелеться воно перед очима. Скелі купаються в морі. Вода грається з ними, миє їх, бє їх, цілує і вколисує їх піснею своєю. Високо над скелями маленький цвинтар маленького села Люсни. В гущавині темних кипарисів ховається він. Троянди звітують поміж хрестами — білі, жовті, рожеві, та кровавочервоні. Бідненькі прості хрести встають поміж квітами. А під ними сплять віковічним сном непомітні герої. У хвилях лазурного моря знайшли вони смерть свою. Щасливі люди! Мира досягли, в забутте втопилися... Море вічно їх голубить, шумить і бється попід скелі. Кипариси стогнуть під вітром. Покірно хилять темно-зелену голову, і співають про бурю, нагадують спочившим славетні дні.

Море, широке безкрає море! Холодні, спокійні скелі стережуть маленький цвинтар. Сплять там герої. Увесь короткий свій вік вони боролись з природою. Хто їх тепер згадає? Хто посумує за ними?... Тільки часом з маленького села дівчина чорнобрива прийде на цвинтар... Безмежне море і маленький цвинтар!... Сум навівають на душу!...

•

Минули довгі літа. Війна розпочалася, кріваваа, страшна. Тисячі гинули марно, без сліду. Ніхто їх не споминав. Ніхто не голубив. Ніхто не співав їм про дні минулі, про вічний спокій. Ніхто не приходив на їх забуті могили.

Тоді я згадав безмежне море і маленький цвинтар. Там природа сама уквітчала його. Шум моря вічно співав їм. А кипариси розказували про славні вчинки героїв морських, про їх завзяту боротьбу з природою...

Діти.

Хотів би, щоб дитячі літа мої повернулись... Невинними щасливими були ми тоді! Гралися спокійно. Ніхто нам не заважав. Життє було безжурне, веселе і радісне. Мало ми розуміли, мало потребували... Хотіли бути колись: фурманами, шоферами, королями, священиками... Се було весело. Бо ми бути тілько дітьми. Ми хотіли бути дорослими людьми... Се була невинна фантазія дитячої душі...

Я люблю дітий — вони золото безрадісного убогого фантазією життя. Вертайте дитячі дні! Вертайте дитячі забави!...

•

Україна, як дитина, маленька, золота. Вона росте! Колись з неї буде сильна, дужа і могутня людина!...

•

Є у нас люди, дорослі, великі... Вони бавляться військом, державою, долею народа... Се діти. Але діти недобрі. Невертайте дитячі дні! Геть ідіть собі дорослі діти!...

•

Люблю дітий я, маленьких, невинних. Вони дивляться, хочуть бути дорослими!

Ненавиджу великих дорослих людий, що, граючись, в дитинство, впадають!...

Моя верба.

В красним Лузі — гірськім селі на Покуттю часто я бував. Зеленіють луки там вздовж Черемоша. А над ним стоїть стара верба, моя верба. Черемош там чисті води несе. Старі гилля моєї верби купаються в них. Вітер колише їх. Чорногора далеко дрімає. Шпилі її у небо несуться. Ліси та пашні стеляться вгору. Темні садочки вповивають білу хатку мого приятеля.

Гарний, чудовий ранок! Зелені гилля моєї верби оповідають мені гірську байку... спочуть принаду:

— Ходи сюди, в горах знайдеш ти життє, спокій! Воля панує у нас. Легіньом вільним ти станеш. Гір таємниці впізнаєш. Знайдеш товаришів красних. Як друга, як брата, як легіня вільного проводять тя в горі. Всі чуда розкриють тобі й тебе зрозуміють!...

Вітрець шелестить в зелених листях, гойдає вколисує, голубить і милує їх:

— Ходи любий! Ти будеш нашим! Будеш гуляти, будеш співати. Научишся жити. А коли умреш, викопаємо тобі ген на Чорній Горі високо, високо могилу! Щоб волю ти чув. І вічно над світом себе почував. Щоб вітер шумів над тобою! І скеля хрестом тобі буде. Полонинські квіти тобі зацвітуть. А на скелі напишем: спочиває тут наш гірський син!...

Збудився від сну. Чув, як вітер грає в верavailable:

— Гуїв... гуїв... гуїв...

Верба стара, здавалось, промовляла до мене, шепотіла мені свої ласки, співала гірську пісню, розповідала стару казку...

З того дня став я сином гір. Там моя рідна земля. Там жити хочу і вмерти...

Тужу й нудьгую за рідними горами...

Отсим подається до публичної відомости, що заходом Українців в Джерзи Сіти, Н. Дж., засновано товариство під назвою National Building and Loan Association „UKRAINA" of Jersey City, New Jersey.

Цілю Товариства є займатися закуповуванням домів і продажею тихже, як рівнож випозичуванням гроший людям, які бажалиби купити для себе дім а не мають на се готового капіталу. Інтересованих проситься прибути на спеціяльні збори, які відбудуться в понеділок, дня 3-го мая с. р., в церковній салі при Сусекс і Ґрін улиці точно о 8-мій годині вечер. В справі інформацийній проситься голоситись до секретаря на адресу:

VLADIMIR SHEWTCHYNSKY,
222 Washington St., Jersey City, N. J.

Телефон: 3533 W.-Linden

A. ШАТКОСКІ
ПОГРЕБНИК

Карети і автомобілі на весіля, хрестини і похорони. Цьвіти і букети шлюбні. Похорони уряджує гарно і дешевше як инші.

WOOD AVE., LINDEN, N. J.

Другий офіс: 34ч—
231 Elizabeth Avenue,
Elizabeth, N. J.
Telephone: 586-W.

ЛЮБОВ ДО УКРАЇНИ.

Як я собі нагадаю
За Вкраїну й цьвіти,
То хотів би сейчас туди
Соколом злетіти.

Як же гарно, якже мило
В нашім рідним краю;
Там на весні виглядає
Наче в божім раю.

Нехай каже що хто хоче,
Я-ж гадаю,
Що ніде так не є добре,
Як у рідним краю.

Там же степи і садочки,
Там цвіти пахучі,
Там як сльози річки чисті
І ліси дрімучі.

Ой на нашій Україні
Красно виглядає;
Всюди краса приманює
Й к собі притягає.

Всюди цвіти процвитають
По горах і нивах,
На городах коло хаток
Й козачих могилах.

Там мило пташки щебечуть
У гаях й по нивах,
Сумні пісні виспівують
На сирих могилах.

Наші Сини України
Пійшли воювати,
Своїй Неньці зкатованій
Волю здобувати.

Й здобувають вони її,
Кровю обливають,
Степи її всі розлогі
Тілами вкривають.

Се героїв не страхає;
В них немає болю.
В'ни завзялись Україні
Здобуть життє й волю!

П. Петрів.

ЯК ОСЯГНУТИ УСПІХ

книжочка для людий, що думають.

ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОМІНАЦІЯ АПОСТОЛЬСЬКОГО ДЕЛЕҐАТА ДЛЯ УКРАЇНИ.

Віденська газета „Український Прапор" пише:

З добре поінформованого жерела довідуємося, що Папа Бенедикт XV. іменував апостольським делегатом для України визначного італійського духовника, доктора теольогії Дженоккі, що 1885 р. належав він до конгрегації „Sacre Coeur", де опісля став іменованим генеральним асистентом і дорадником головної понтифікальної комісії. Папа Лев XIII. післав його у важній місії до Сирії і Царгороду, де перебув шість літ. Опісля, як суперіор до Нової Ісінеї і Перу, а в 1919 році до Сполучених Держав.

О. Дженоккі, се незвичайно образований духовник, говорить всіми західно европейськими мовами та багатьома орієнтальними; довгі літа був професором біблійної егзегези та дуже приязно відноситься до Українців. На днях має виїхати на Україну та перевезе сюди дарунки і медикаменти для хорих і немічних Українців, щоби бодай вчасти облегшити важке положенне нашого населення.

Підвечірок в честь Апостольського Візитатора України о. І. Дженоккі.

В честь новоіменованого Св. Престолом апостольського візитатора України о. Дженоккі, який враз з визначною грошевою підмогою Св. Престолу для хорих Галичан має небавком виїхати до Львова, українська місія при Св. Престолі устроїла підвечірок, в якому кромі достойного Гостя о. Дженоккі, домашнього Пралата Папи монс. Генр. Пуччі, референта орієнтальної Конґреґації і нашого щирого приятеля монс. Генр. Бенедетті взяла участь уся наша дипльоматична кольонія в Римі.

Кількагодинна гостина мала вельми теплий характер, а вершком її було відігранне нашого національного гимну і промова проф. Гриненка та відповідь нашого будучого приятеля о. Дженоккі. Достойний Гість зазначив між иншим, що він вважає великим для себе щастєм і гідністю працювати для нашої бездольної країни, та почуваючи з одного боку страх перед важкою задачю, з другого боку вже тепер відданий цілим серцем нашій справі, надіється найти доволі сил до сеї задачі.

Замітимо, що о. Дженоккі, знаменитий знавець Сходу, вже тепер поінформований як найкраще про нашу справу, культуру і політичне положенне. Його іменованне годиться вважати трохи чи не найбільшим здобутком нашої дипльоматії за границею.

ЦИРК БАРНУМА В НЮ ЙОРКУ.

Славний світовий цирк злучений з Ringnilg Brothers and Barnum & Bailey цирків, дає тепер свої циркові вистави кождого пополудня і увечері в місті Ню Йорку у великій гали зв. Madison Square Garden. Ряд сих представлень в Ню Йорку покінчиться дня 1-го мая а опісля цирк переБесеться до міста Бруклин, де з 3-тим мая дасть через один тиждень свої представлення в цирковім шатрі на площи при 5-тій евені і 3-тій улиці.

Теперішна цирковa програма належить до найбогатших, повна продукцій найліпших світових сил экробатичних, їздців, кловнів і др. Велике число тресованих коний, слонів, величава банда, похід в чудових лицарських збройх і одягах, прибічна менажерія з численними дикими звірятами, феноменальні окази зі світа в прибічним музею, причиняються до величавости сих циркових вистав. Церковий персонал численить кілька сот людий. (Оповіщенне).

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА
АПТИКА І ДРОҐУЕРІЯ

МИХАЙЛО УГОРЧАК,
(Давнійше C. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St.
Jersey City, N. J.

Приладжує ліки після лікарських рецепт скоро, сумлінно і по уміркованій ціні. Має на складі великий засіб ріжнородних зел і корінів, всі американські і заграничні патентовані ліки, масти, пілі і т. и., великий вибір перфум, пудрів і других косметиків і взагалі все, що входить в обсяг аптики і дроґерії. Морожене і Сода.

Довголітна практика і фахові державні дипльоми дають найкрасшу запоруку сумлінної, скорої і чечної обслуги. 107ч—

Отворене кождого дня в тижни включаючи неділї і сьвята від 8-ої год. рано до 11-ої вечер.

ЖМІЄЧНИК є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизму, болів плечий, коленя і болів грудий. Є помічне на болі голови, на болі суставів у рук і ніг, на легкий паралїж карку, болі горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносіть ся до генерального агента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38ч—

MIKE FEDIW,
3 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповідання, байки, казки, поезії, співанники, молитвенники, образи патріотичні, релїґійні і много инших річий. Пишіть по катальоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 66ч
168 E. 4th Street. New York, N. Y.

СЛУХАЙ ЧОЛОВІЧЕ!

В сім часі треба дати за будь-що доляра. А пришли нам $1.00, вишлемо Вам цінний нового винаходу пояс, в якім можете носити тисячі долярів, а ніхто Вам їх не вкраде і не загубиш. Додатково дамо Вам добру бритву „Safety Razor". Вдоволене ґварантуємо. Пишіть сейчас на адресу:

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave., Dept. 100,
CHICAGO, ILL. 43ч58

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

9.75

Ім. з 21 каміннями ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК для мущин і жінок накручує ся без ключика, позолочуваний, з ґваранцією на 20 літ, подвійні коверти красно вирізані. Ходить безусловно точно і є спеціяльно вироблений для людий, котрі робять при желїзницях, і ґварантує ся на 20 літ. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посліплатою (C. O. D.) $9.75 і за зворот пересилки, з тим привілеєм, що кождий може його оглянути, і если йому не подобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний ланцюшок з дармовисом додає ся даром до кождого годинника. 129ч—

EXCELSIOR WATCH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

ДОЛЯРИ ДО ГАЛИЧИНИ І ЛЕЇ ДО БУКОВИНИ

За доляра в краю дають більше марок як тут декотрі банкирі. НАШ СПОСІБ пересилки гроший до краю найлучший: скілько долярів пришлете до нас ТІЛЬКО ПЕРЕШЛЕМО з малим додатком на видатки.

ШИФКАРТИ З КРАЮ І ДО КРАЮ

Отже ще сьогодня довідайтесь у: 42-54

MARK BIRNBAUM,
11 THIRD AVENUE, межи 7. а 8. улицею NEW YORK, N. Y.

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Tel. Orchard 6072.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ І МУЩИН І ЖЕНЩИН. Також лічить недуги скіри, жолудка і крови. Застосовує наймодернійші електричні апарати. Експерт-акушер — віддає услуги при породах.

Годинн урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. веч.

ДОРОГА НА УКРАЇНУ ОТВЕРТА

Перший корабель до Одеси іде 5-го мая і шифкарта коштує $155 від особи і $5 воєнний податок.

Хочете їхати до старого краю, приїздіть або приходіть до нас а ми о призвіл на виїзд постараємося до кількох днів. 48—

Посилайте гроші лише через нас.

По всякі інформації звертайтеся на адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,
141 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

ЗЛУЧЕНА АҐЕНЦІЯ КОРАБЕЛЬНА

НАЙБІЛЬША ПРОДАЖА ШИФКАРТ

на ҐДАНЬСК ГАМБУРҐ і всі Корабельні лінії

Виміна і висилка гроший під ґарантією найбільших Банків в Ню Йорку.

Нотар Публичний виробляє пашпортові аплікації.

UNITED STEAMSHIP AGENCY,
JON. KUKOL 43ч52
326 EAST 14TH STREET, NEW YORK CITY

До КРАЮ!

ШИФКАРТИ: ДО ГАМБУРҐА $100. — Корабель „СЕДРИК" відходить 17. цвітня, а „МЕҐАНТИК" 21. цвітня. Тепер відходять кораблі до Гамбурґа кождого тижня.
ДО АНТВЕРПІЇ $75. — Корабель „КРОНЛЯНД" відходить 1. мая, „ЛЯПЛЯНД" 8. мая, „ФІНЛЯНД" 15. мая. З колійовим білетом до Відня коштує $85.
ДО ОДЕСИ $155.—Корабель „РЕҐІНА Д'ІТАЛІЯ" відходить 5. мая.
ДО ҐДАНЬСКА $110. — Корабель „ВІРДЖІНІЯ" відходить 24. цвітня. Шифкарта на инші кораблі, що відходять до Ґданьска кождого тижня, коштує $117.
Продаємо шифкарти із колійовим білетом до ВІДНЯ, КРАКОВА, ВАРШАВИ і инших місцевостий по найнизших компанійних цінах.
Присилайте сейчас завдатки на зарезервоване місце.
ПАШПОРТИ виробляємо в кількох днях.
КУФРИ АСЕКУРУЄМО ВІД ВИПАДКІВ.
ПОСИЛАЄМО гроші до краю по НАЙНИЗШІМ КУРСІ І З ПОВНОЮ ҐАРАНТІЄЮ.

MORRIS ENGEL, Banker
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ВЕЛИКА ПАРТІЯ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ ВЕРТАЄ ДО КРАЮ ПІД ОПІКОЮ ПРОВІДНИКА

Український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО посилає велику партію наших земляків під опікою провідника, котрий заопікуєся людьми і завезе їх з Ню Йорку до Европи. Український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО рішився післати свого представника в тій ціли, щоби всі, котрі ідуть через його Банк, не мали ніяких перепон в дорозі з Ню Йорку до рідного краю. Представник українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО буде також наглядати, щоби багаж не затратився в дорозі, тільки щоби в цілости і в неушкодженім стані дістався на місце призначення. — Всі, котрі бажають прилучити ся до тої партії, нехай зараз зголосяться до українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО.

СПРОВАДЖЕНЄ З КРАЮ.

Представник українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО постараєся віднайти в старім краю ті родини, що їх наші Земляки хотять спровадити з краю до Америки. Він поможе їм виїхати до Америки, а також виплатить їм гроші, які наші Земляки передадуть через представника, на руки уповноваженого українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО. 48—

Тому то всі, котрі хотілиби спровадити своїх кревних або знайомих до Америки, або котрі би хотіли доручити їм гроші через нашого представника, нехай негайно зажадають інформацій від українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

Уповноважений український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО посилає гроші телеграфічно або почтою по найнизшім курсі.

ВИМІНА ГРОШИЙ

Уповноважений український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО завсіди має в запасі обильну скількість золота, срібла і паперових гроший, які продає по найнизшім щоденнім курсі.

КОЛЄКТОВАНЄ ГРОШИЙ

Уповноважений український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО помагає Землякам сколектувати заробленну платню і всякі инші гроші, які їм з якоїнебудь причини не виплачено.

ЛІБЕРТИ БОНДИ

Ліберти Бонди купує по щоденнім курсі.

ПАШПОРТИ

Український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО має спеціяльного урядника, котрий даром дає всякі інформації в пашпортових справах і помагає в найкоротшім часі дістати пашпорт.

Голосіться особисто або пишіть до:

HENRY C. ZARO, Banker
39 COOPER SQ., NEW YORK, N. Y.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є единокий специяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре специяліст недуг мужеських, котрий усе свое знане і довголітну практику віддає для услуги недужих

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда начка має напись з MIDY. Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділї і сьвята від 10-тої рано до 2-го пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ХУСТКИ

висилайте або беріть з собою до старого краю, бо там нема. Маємо великий вибір хусток зимових і літних. Ціна їх як слідує:

Хустка з волочки, біла, 46x46 цалів	$3.00
Хустка з волочки, біла або чорна, 60x60 цалів	5.00
Хустка велика, вовняна 2x2 ярди	7.00
Хустка велика, зимова, до завиваня	10.00
Хустини, літні, білі, по	2.00
Хустини літні, чорна або бронзова з френзлями	4.00

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAR,

168 E. 4th St., bet. 1st and Ave. A, NEW YORK, N. Y.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На ній є виразно намальовані всі міста, місточка, гори, ріки, зелізниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. **ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ.** (Принимаємо одноцентові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 36—

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1, Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Терпів два роки, а тепер може вже працювати. Уважав, що дальше лічене є лише втратою часу і гроший.

Я терпів через два роки так, що часто не міг робити і мій стан здоровля дійшов до того, що я попав у зневіру про можливість виличення. По прочитанню лічничої методи д-ра Ганнона, я рішився його відвідати. Я зістав там підданий спеціяльному застрікуванню крови, відповідно до вимог моеї недуги, і протягом місяця мій стан полішшився так, що я можу знов працювати. Я пишу се в доказ моеї вдячности за те, що він зділав для мене.

F. WAGNER,

128 Palisade Ave., Bogota, N. J.

15-го падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново повсталу або застарілу недугу а потребуєте помочи специялісти прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одна візита в моїм офіс і точна екзамінація упевнить Вас, що я вверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослабленне, кровні і скірні недуги, маячиться Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАННЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРІКУВАННЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕННЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані свята: від 10. до 2. в полудне лише.

III. Осібний почекальний покій.

Михайло Яцків.

ВОРОБЦІ.

Тримав горнець між колінами, похилився і виловлював останню лижку бараболяної юшки. Коло него сиділа жінка, сперла лікті на колінах, голову в долонях і задивилася тупо перед себе. Сіра хустка опадала по її худих плечах; в ній подобала вона на посоловілу нетлю, що в слоту притулиться до стіни під стріхою.

— Хоч роздави його, аби аж черепє в порох розсипалося, то нічого не видусиш, — буркнув чоловік і відкинув горнець.

Обтер рукавом вуси і піт з чола.

— А змучився чоловік, як не знати коло якої роботи.

— Що-ж я маю казати? — спитала жінка. — Дихаю сухим хлібом і того хліба жадна, як спасення.

Махнув рукою і нишпорив по кищенях за тютюном. Обгорілий, суворий з костистими руками. Блюза і штани вкриті порохом.

Отсе розбирано рудеру, а на її місце мала станути церква.

Один з молодих робітників сказав тут нині таке:

— Давно закопували в Росії живцем людину під церкву, а тепер ми закопуємо наш кровавий піт, доки живемо.

Полудне мріло тихою благодатю над світом. Обоє сиділи з тіни під руштованнєм і поринали в своїх клопотах.

— Що там діти?

— А що-ж би.... Малий прийшов зі школи і... але мала, бо ге заснула. Не буде потіхи з неї. Я лишила Мартиниху в хаті. Як прийде лікар, то вже не знаю, як собі порадити... Винеслося з хати всьо, що лиш було. Світила я чолом, доки було можна, а тепер вже цілком стуманіла. Колиж вже раз буде та виплата?

— Не знаю. Коли їм сподобається і що їх ласка буде, те кинуть.

Ляг на бік.

Пісна юшка, перелята лакомо в голодний жолудок, бушувала і воркотіла, якби тачками гуркотів по сінях.

— Маєщ ангельську музику.. Так мене ті порохи печуть і горлі і в очах, як жаром. І голова парить. Може там нужда намножилася з того бруду і пороху?

— Приходиш все такий змучений, що падеш як дерево мені жаль рухати тебе, але нині вечером змию тобі голову вичешу — шептала вона.

Витягнула чорну, спрацьовану руку і повела по його чуприні; він підсунувся, положив голову на її коліна; вона почала іскати.

Дивився сонно на світ, зелений моруг дріжав подалік до сонця, воробці злетіли і цвірінькали.

— Чоловік так, як отсей воробець. Ніби вольний, ніби бадьорий, притулиться денебудь під ґзимсом, чи під руштованнєм і не знає, який кіт чи сова не чатує на него... Але ти, небого, не бав ся коло мене, а йди до дітий. Я не годен нині заснути. Не знаю, чи се з голоду чи з журби голова розболіла і нуд мене вчепив ся, якби пяний був я... Кажеш, що малий плакав з голоду? Я знаю ти не таїла передомною... Ну годі лежати.

Встав, але в ту мить заворот кинув ним до стовпа, руштованнє здрігнулося, настав греміт жінка підняла зойк, увиділа ще раз лице чоловіка, вчула ще лиш один страшний клик з його груди: „Діти!" і по сім потемніло їй в очах...

ПІД ПОЛЬСЬКИМ ЯРМОМ.

Нові польські арештовання.

В Сокалі арештувала польська жандармерія о. Івана Кашубинського з Угринова. Мотив арештовання — славнозвісне підозрінне про комунікованне з большевиками.

Вже вийшла з друку другим накладом

ЛИС МИКИТА

ВІРШОВАНА ЗБІРКА ЗВІРЯЧИХ ХИТРОЩІВ

написана Іваном Франком.

В сій то обемій книжочці дізнаєтесь про хитрі маневри Лиса Микити, який будучи сам в царстві звірів мізерною звірюкою потрафив своїми хитрощами завдати звірячій державі много клопотів та помимо своєї тхірячої породи зумів ще дістатися близько царського трону.

Казки, які мож приміняти до дійсного життя.

Ціна 50 центів, сторін 145.

Прикрашена многими ілюстраціями.

Замовлення проситься висилати до:

„SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЖОЛУДОК НЕ ЦІЛКОМ В ПОРЯДКУ.

Коли маєте неприємний віддих з губи, білий язик, чуєтесь сумні і отяжілі по їдженю, маєте часто біль голови, — се є ознакою поважних клопотів жолудка. Не занедбуйте сеї річи.—Світової слави „КАЛЬВАРІЙСЬКЕ" Вино Лічниче урегулює Ваш жолудок, поможе травленю. Будете дивуватися, як скоро поверне Ваша енергія, Ваша фізична і умова сила.

Чому не назвати сеї річи по імени?

Чи Ви знаєте о сім, що Ваше життє скорочуєсь, коли задержуєте в собі всякі останки з їди, які природа заміряла усунути з Вашого тіла. Світової слави „КАЛЬВАРІЙСЬКЕ" Вино Лічниче очищує Ваш жолудок і кишки без корчів, без знутрішних болів. Помагає удержати тіло при добрім здоровлю.

Памятайте, що ми звертаємо гроші, хто докаже, що КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічниче не є таке як описуємо. Одна фляшка Кальварійського Вина Лічничого коштує $1.50 і 6 центів податок. До набуття в аптиках, в славянських складах, у наших агентів або прямо у властителів: D. Wroblewski & Co., одинокі фабриканти, 196 E. 4th St., New York, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

Дорогі Товариші! Звертаю Вашу увагу на фарми. Пощо маєте в шапах працювати і слухати труби і оглядатись доокола себе чи бос де не стоїть, і не можете навіть собі закурити міло. Тож тепер весна, пташки виспівують по фармах аж мило послухати, а вам по шапах в ухах дзвонить, що аж плечі терпнуть. Чоловік в шапі іде та не знає чи повернеся, на фармі чоловік з жінкою і з діточками є разом все і вкупі роблять. Я є фармер і маю фарму, на фармі працюю і досить мені добре і весело. А тоби хотів з Вас фарму купити, то прошу Вас не удаватися до инших агентів, бо вони вам доброї фарми не покажуть. Тут коло мене є фарми на продаж, всего сім мінут ходу до школи а 15 мінут до міста, фарма, яка має 144 акри землі, 15 акрів ліса, 28 крів конюшини, решта є на сіно і пасовиско, ораного на овес, на гречку, а бараболю і на корну є 23 акри. Худоби є 12 коров, бугай, 4 телята сегорічних, 3 коні, знаряди фармерські, є фаджай, молотарня, млин, і все нияще потрібне до фарми. Дім добрий, на 6 румів, стайня велика на 16 коров, сад вочевий і менших 4 стаєн. Ціна тої фарми $6500, вплати $3000. Хто хоче фарму, то прошу до мене написати:

HAWRYLO PRYSIAZNIUK,

Box 511, Rome, N. Y. 49-51

ЛЬОКОМОТИВА А ЛЮДСЬКИЙ ЖОЛУДОК.

Чому льокомотива має таку силу, що тягне за собою пів милі довгий потяг? Тому, що під котлом в машині є сталий сильний огонь, котрий воду обертає в пару, а ся знова тисне до цилиндрів і порушує віндн раз вперед то назад. На віндах є зуби і т обертають колесами. Перестаньте палити під котлом, а льокомотива стане коли хочете, щоби ішла, мусите запалити під котлом. Так є і з чоловіком. Жолудок то є котел, потрава є паливом. Коли паливо добре травити жолудок добре працює. Зі жолудка не іде пара до жил, але кров; а крові тим, що пара для машини. Тільки що з потрави творяться і другі тілця, а се шпик, лімфа. Чим ліпше жолудок перепрацює потраву, тим більше додає тілови сили, крови, шпику, лімфи, тілець. Не дайте жолудкови нічо, скінчиться сила. Але і під кітлом треба чистити трошка, тому і в жолудку треба час до часу поправити се що є зле. Але до жолудка не будете пхати вилами як паляч між решето під котлом, аби ліпше горіло. На се є Босакове Лічниче Гірке Вино, котре ослаблений жолудок скрінить і з'псовані річи з него вимете, через що жолудок до остатних тілесних складників доласть здорову кров, шпик і тіла. Адреса: Bosak Manufacturing Co., Scranton, Pa. Пишіть за тим вином ще нєсь, бо кожде відкладанне є убийством для вашого здоровля. Хто раз лічився тим лікарством, той не буде ніколи без него. (Огол.)

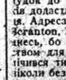

Проч з бизнесами павуків, проч з недовірєм. Ми маємо **Тайпврайтер** на котрім можна писати в українській і англійській мовах, дуже гарні машини в цінах $27.50, $39.00, $57.50 і висше. Кождий є в стані одну набути і не потребує слати листів писаних „як кура ногою". Вишліть гроші на котрубудь машину Ми ґварантуємо або звертаємо гроші коли Вам не сподобається те, що пишемо. Адресуйте: UNIVERSAL DIST. CO., Dept. 23, 36 Madison Sq. Sta., New York City. 25ч—

ПЕТРО ЯРЕМА

РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

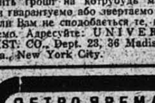

ВИНАЙМАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

118 Ave. A., NEW YORK, N.Y.

Telephone: Orchard 2588.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших поклинів).

NEW YORK, N. Y.

Українське Тов. „Просьвіта" в Ню Йорку відограє драму в 5-ох діях, Тобилевича **„ПІДПАНКИ" в неділю, 25. цвітня 1920**, точно о годині 6-тій вечер, в гали Укр. Народного Кому, 217-19 Іст-6-та ул., Ню Йорк. Режісер С. Колишевацький. Музика Смолинського. Вступ: $1.00, 75 і 50 цнт. Ся драма з часів панщизняних буде пораз перший виставлена на сцену в Ню Йорку. 48-49

NEW YORK, N. Y.

Тов. „Ходачків малий" в Ню Йорку устроює **ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ в неділю, дня 25. цвітня** в Liberty Hall, 255-263 East Houston St., New York, N.Y. Початок о годині 4-тій попол. Вступ 50 цнт. Музика добірна. — Вп. Родимці! На бали будемо принимати нових членів до товариства без оплати вступу. 48-50

PHILADELPHIA, PA.

Тов. „Любов" в Філядельфії, Па., устроює **ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ в суботу, дня 24. цвітня 1920 р.** в Metropolitan Hall, 715-17 Fairmont Avenue, Philadelphia, Pa. Початок о годині 3.30 вечером. Вступ з гардеробою 40 цнт. О численну участь на сей баль запрошує — КОМІТЕТ. 47-49

NEWARK, N. J.

Українське тов. „Боян" устроює **КОНЦЕРТ** в память нашого Кобзаря Тараса Шевченка з нагоди 59-літних роковин його смерти **в неділю, дня 25-го квітня 1920 р.** в чеській гали „The Bohemian Auditorium", на 19th Ave. і 17th Street, Newark, N. J. В програму входить 12 точок вокально-деклямаційних. Початок концерту о годині 7-ій вечер. Ціни місць: $1.00 і 50 цнт. Запрошуємо весь український загал так з Нюарку як і околиці, прибути на сей концерт та помянути достойно безсмертного нашого батька Тараса. — КОМІТЕТ. 49-50

Коли хто схоче їхати стріткарою, то мусить брати Springfield Avenue стріткару а висідати на 17-тій улиці. Тоді перейти один бльок 17-ої улиці на 19-ту евеню та впрост до галі.

JERSEY CITY, N. J.

Заходом тов. Просьвіта (Інкорп.) в Джерзи Сіті, Н. Дж.

відбудеться

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, 25. КВІТНЯ С. Р.

точно о годині 3-ій пополудни в театрі **ACADEMY OF MUSIC, York & Gregory Sts., Jersey City, N. J.**

Концерт в честь і память героїв, котрі віддали життє, борючись за волю і свободу України. Дохід з сего концерту відішлеться до Галичини для голодуючих Українців.

Добре вишколені хори під дірігентурою М. Микитишина і одна з найліпших в стейті музик під дірігентурою професора М. Едельмана. 48-50

Вступ на концерт: $1.00, 75, 50 і 35 цт. Діти від 5 до 10 літ 15 цнт., а Товариства і Братства, котрі прийдуть в комплеті 25 цнт. від члена.

УВАГА: Всі стріткари, котрі їдуть до Джерзи Сіти, переїзджають і стають перед театром.

КОМІТЕТ.

NEW YORK, N. Y.

Заходом **бр. св. Володимира,** відділ 130 У. Н. С., відбудеться **ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ в суботу, дня 24. цвітня** в галі Народного Дому під ч. 217 Іст 6-та улиця, Ню Йорк. Початок о годині 6.30 вечером. Вступ від особи 50 цнт. — КОМІТЕТ. 49-50

ПЕРЕПИСКА З ЕВРОПОЮ.

(Українські часописи в Европі проситься о передрук).

Пошукую мого сина **Петра Довганюка,** родом з Устечка, Заліщицького повіту, в Галичині, котрий служив при Українській армії і мав бути ранений на фронті Денікіна. Хтоби про него знав, зволить донести на адресу: Alex Dowhaniuk, 30 East 7th Street, New York, N. Y. 49

ФАРМИ! В ROME, N. Y.

1) Фарма 250 акрів, 120 ораної землі а решта пасовиско, з грубим лісом, дім, 2 великі стодоли, стайня на 60 коров, курники, сировня, самі будинки зартають $10.000 після сего часу. В домі вода містова, ванна, тойлет, вода містова у всіх будинках, до 300 яблінок овочевих, цьвітник коло хати, виноград, сосни і солодкі дерева, 1½ милі від міста. Се є найліпша фарма, яку коли мож бачити.

Ціна $8000, вплати $1000, решта по $100 річно з 5%.

2) Фарма 60 акрова, 35 ораної землі, решта пасовиско, з лісом, дім новий, стоги, курники, 8 штук худоби, 1 кінь, машини, кури, безроги, сад, овочі. Першої кляси фарма в добрім положенню.

Ціна $4500, вплати $2500.

Прошу писати до мене по інформації правдиві. Я кождому Українцеви допоможу і завезу там, де є найліпші фарми у американських людий, де вони жадних довгів не мають на своїх фармах. Найліпше мож купити ґрунт бути самому босом. 47-49

ІВАН ЛАВРУК,

306 SO. MADISON STREET, ROME, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

Я є Українець і желаю, аби кождий Українець купив собі фарму в нюйорськім стейті, які є близько міста, церкви, школи і фабрик і де вже богато наших людий покупили фарми.

1) Фарма 98 акрова, з добрими будинками, 2½ милі до міста, 79 під управу, решта пасовиско, 15 коров, 1 бугай, 3 коні, стадо курий і всі нові машини рільничі. Ціна $14.000, треба вплати половину, решта по $150 на рік і пятий процент.

2) Фарма 97 акрова, 50 акрів орної землі, 15 акрів грубого ліса, решта сіножать і пасовиско, 10 коров, 1 бугай, 3 молоді коні, 4 безроги, 1 ялівка, 25 курий і всі машини які потрібно до фармерования. Ціна за все $7000, вплати $3250, решта по $150 на рік і 5 процент.

3) Фарма 50 акрова, з добрими будинками, земля No. 1, 9 коров, 1 бугай, 1 ялівка, 3 добрі молоді коні, 4 безроги, 50 курий, 4 гусий, 3 качки, всі машини до фармерования, вода пливе через ту фарму. Ціна за все $10.000, згори $4500, решта по $150 на рік і 5 процент.

4) Фарма 50 акрова, вся до ораня, окрім одного акра саду, з будинками, 1 корова, 2 коні, дім на 7 кімнат, 2 милі до міста, земля вся в одним рівнім кавалку і всі машини до господарювання. Ціна за все $4500, згори $2900, решта по $150 на рік і 5 проц.

Маю ще більше фарм, таньші і дорозші. Прошу голоситись до: 49-51

STEVE PRYTULA,

Verona Sta., N. Y.

ВИНАХІДНИКИ

Вишліть мені модель або рисунок Вашого винаходу для егзамінації. 37че—

Жадайте мою книжочку винаходів п. з. „ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ", котру отримаєте ДАРОМ.—Пишіть до мене по українськи.

Marcin Labiner,

Reg. Patent Atty. (S.).

15 PARK ROW, NEW YORK

ФАРМИ! ФАРМИ!

в краснім, богатім і здоровім підсоню, урожайна земля.

1) Фарма 200 акрів, 30 акрів ліса, 30 акрів пасовиска, 10 коров, бик, 2 свині, 30 курий, 2 добрі коні і всі машини фармерські. Ціна $8.500, вплати $2.500, решта на легкі сплати.

2) Фарма 354 акри, першої кляси будинки, 3 милі від міста, 30 дійних коров, 3 ялівки, бик, 6 безрог, 40 кур, 5 коні, всі машини фармерські. Ціна $15.000, вплати $6.000, решта на сплату. 49

3) Фарма 130 акрів, близько міста, 13 дійних коров, бик, 3 ялівки, 3 свині, 3 коні, стадо кур, всі машини фармерські. Ціна $7.500, вплати $4.000, решта на легкі сплати.

Прийдьте оглянути сі фарми і подивитися як тут наші люди гроші роблять по 3 і 4 сотки на два тижні за молоко і ярину. Маю ще инші фарми на продаж, танші і дорозші. Прошу відноситись листовно на адресу:

A. HRYNCZYK,

Box 254, Boonville, N. Y.

ЛІКАРСТВА АПТИКИ СВ. МИХАЇЛА

Молодість Бальзам	$5.00
Бользам на подвигане в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.00
Кроплі до очий від запаленя	2.00
Лік на Солітер	5.00
Порошок до усуваня волося з лиця і тіла	1.00
Волосоріст до пороступ чорного волося	2.00
Вусоріст до пороступ довгих вусів	1.00
Пілюли від руматизма і простуди	3.00
Масть до натираня від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищеня жолудка	1.00
Фарба на сиве волосе (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, коростї і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищеня зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітніючі ноги	1.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Кроплі до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлі	1.00

Окрім всіх тих ліків, що тут подано, маємо всякі другі ліки против всіх хронічних і задавнених хоріб. За всі наші ліки даємо повну нашу ґарантію. Пишіть по катальог.

Хто пришле відразу 10 дол. на ріжні средства, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дарунок. Як ви хорі на якунебудь слабість пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і моні-ордери на гроші належить адресувати до: 147че—

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,

Dept. D.

CARLSTADT, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошення женитьби не приймаєсь. — За одно поміщение платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін дворазове оголошенне з 6 стрічок виносить $1.00).

Оголошення продажи фарм приймаєсь лише такі, коли в них є подана сама річ, яка є на продаж. Інвентар, запаси, положене і ціна. Рішучо не приймаєсь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надмірної прихильности для костюмера і напади на других продавців.

Не належиться ждати відповідий на листи в справі оголошень, подаваних на адресу „Свободи", бо на такі листи адміністрація не відповідає, але передає їх сторонам, які подали оголошенне. Від сторін належить сподіватися відповіди.

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеться до:

GREENWICH LABOR AGENCY,

129 Greenwich St., New York.

Пошукую своїх знакомих **ІВАСЯ МОСЬПАНА і ІВАСЯ ГУРСЬКОГО,** з села Розважа, пов. Золочів, Гал. Вони будучи в Німеччині робили в місті Schermbeck, опісля виїхали до Америки. Я радби знати чи вони тут ще перебувають чи виїхали до краю. Прошу повідомити на адресу: STACH KUZYSZYN, 228 E. 2nd Street, New York, N. Y. 48-50

Пошукую свого брата **ІВАНА ЛУЦИКА,** з села Галівка, повіт Старий Самбір, Галичина. Має перебувати в Менчестер, Н. Г. Прошу його, щоб мені подав свою адресу: ДМИТРО ЛУЦИК, 141 Loomis Ave., Scranton, Pa. 49-50

Пошукую **ГРИНЬКА ГРАНИЧКА,** з села Ушні, пов. Золочів, Галичина. Хтоби про него знав або він сам зволить зголоситися на адресу: THEODORE TYMKOWICZ, Deerfield, Mass. 47-49

Пошукую свого брата **ПЕТРА ТЕРЕШКИ,** з села Перемилова, Галичина. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголоситися до: FRED TERESZKA, Brule Mines, Alta, Canada. 47-50

Пошукую свого батька **АЛЕКСАНДРА ЦЕПУХА,** котрий перебував довший час в Рочестер, Н. Й. Я приїхав з Канади і хочу з ним бачитись а не знаю де він тепер перебуває. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголоситися до: ANDREW CEPUCH, c/o H. A. Newell, Seneca Falls, N. Y. 49-50

Хто знав би де перебуває тепер **ТИМКО РУДИЙ,** або він сам, зволить ласкаво повідомити мене про його теперішне місце побуту. Пошукуваний перебував у Белвил, Н. Дж., працював у Бейон і Елізабет і був добре знаний у Нюарку, Н. Дж. Перед кількома місяцями вийшов з дому і пропав без сліду, оставивши мене з малими дітьми, котрі враз зі мною благають його, коли живий і нічо злого йому не приключилося, щоби вернув назад. MRS. ANNA RUDA, Continental Ave., Bellville, N. J. 49-51

ПОШУКУЮ женщини, котра схотіла би занятися хатою і доглядом двоє дітий, хлопець 3 а дівчина 5-літна. Прошу голоситись на адресу: J. B., R. F. D. 3, Box 73, Irwin, Pa. 48-49

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: **ROYAL SALES CO., Station O, New York City** 25—

Пошукую **НИКОЛУ ПАВЛОВСЬКОГО,** родом з Коломиї, Гал. Має перебувати в Канаді. Хтоби о нім знав або він сам, прошу зголоситись у важній справі на адресу: ANTHONY MIELNIK, 413 First Ave., New York, N.Y. 48-50

СТЕФАН САВЧУК, родом з Тартакова, п. Сокаль, пошукує своїх свояків і знакомих. Прошу їх зголоситись тимчасом на адресу: ST. SOKOLUK, c/o "Svoboda", 83 Grand Street, Jersey City, N. J. 43-50

ПОТРЕБА агента до поплатного заступництва за сталу платню і комісове. Голоситись до: WRIGHT BEATTIE & CO., 175—5th Ave., Room 811, New York, N. Y. 44-57

ПРОДАМ сейчас з причини виїзду до краю два доми, фронтовий і в подвірю, враз з кенди-штором, цілим урядженнєм склеповим і хатним умебльованнєм, в добрім положенню і у великім місті. Доми деревляні, рент приносять $56.00 місячно. Ціна $3.500. Сейчас може обняти бизнес і хату в посіданнє. Голоситись до: MICHAEL MICHALKOWSKY, 20 Golden Street, Jersey City, N. J. 48-49

З причини мого виїзду до краю до села Петрич, пов. Золочів, взиваю свого кума, щоби розплатився зі мною зі своїх зобовязань ще перед моїм віїздом, для заощадження йому непотрібних клопотів з майном в краю. Моя адреса: T. FERENC, 190 Allen St., Allentown, Pa. 49-50

ФРЕНК БАРОН, котрий працював минулого літа в Camp Lenore, зволить зголоситися листовно на адресу: STEVE SATZEWICH or SPECTORSKY, 232 W. 112th St., New York, N. Y. 49

ПОТРЕБА кільканайцять спільників і аґентів з малим капіталом, до знаменитого інтересу, пропозиція акційна; інформації висилаєсь на жадане.

P. O. BOX 1034, CITY HALL, NEW YORK, N. Y. 49-52

АДВОКАТ

O. H. DROEGE

49 E. 7TH ST., NEW YORK

Уділяє дармо поради в всіх справах судових що дня

від 4. до 8. години вечером, в неділі від 10. до 1. пополудни. 43—

ПОТРЕБА сейчас ще 50 родин і 80 самотних мущин до робіт на плантаціях цукрових бураків і др. в одній з найбільших того рода компаній в стейті Мішіґен. Памятайте добре, що се є 5 послідних днів для підписування контрактів. Родини і їх прятелі, самотні мущини, працюючі або без праці, котрі хотять працювати і дістати для себе відповідну роботу на фармі через літо, осінь і зиму при згаданій праці, дістануть добру платню 30 долярів від акра, безплатну добру фармерську хату, пів акра огороду для власного ужитку, опал і т. и. як безплатну транспортацію зелізницею для себе, родини і річий з місця їх побуту до місця праці, за що компанія нікому не стягне з платні. Можете голоситись лише особисто до підписання контрактів сеї пятниці і суботи, т. е. 23. і 24. квітня між 2-ою а 5-ою год. попол. і в неділю, 25. квітня, між 1-ою а 6-ою год. попол., або в понеділок і второк, 26. і 27. квітня між 3-ою а 7-ою год. попол. Се є послідні дні зголошень. Голоситись до: Z. WOLINSKY, 423 E. 17th St. (Store), New York, межи Ave. A і 1-ою.

Увага для родин і самотних мущин: Хтоби хотів змінити своє занятте, працю і побут а хотів би взятись до праці на свіжім воздусі а не в фабриці, фандрі, де позбавляє себе здоровля, і стати своїм босом, бути здоровим і заробляти добрі гроші і добре жити, не повинні ждати на ліпшу нагоду, але сейчас зголоситись для підписання контракту, враз з жінкою або самому, бо всего остає кілька днів до дня виїзду, який зачнеся точно 4-го мая с. р. 49-50

Родини з двох осіб можуть легко обробити 20 до 25 акрів бураків першого року і працювати 2½ місяця на фармі. Тим, що не мають на досить свого гроша, компанія дає книжку на товари і иншу поміч. Життє в Мішіґен є дуже дешеве і здорове. Приймаєсь родини і самотних з Ню Йорку, Бруклина, Джерзи Сіти, Нюарку і околиці як і Конектікот і Пенсильвенія стейтів. Не занедбайте сеї нагоди а приходіть громадно для заключення контракту з Michigan Sugar Co., Saginaw, Mich.

НА ПРОДАЖ гросерня і галантерійний склеп під ч. 566 Grand St., Jersey City, N. J. з причини виїзду з сего міста. Голоситись до склепу від 6-ої до 9.-ої вечер. 49-51

R. J. GLICK АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією; старанна, цілковита і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 988.

ХТО МАЄ ЗАМІР

спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі, хай зголоситься до: 43—

LAW OFFICE,

49 E. 7th Street, New York City.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ, ЩО ДІЄТЬСЯ В СТАРІМ КРАЮ?

ЧИТАЙТЕ КРАЄВІ ЧАСОПИСИ

„Вперед" і „Землю і Волю", котрі приходять до нас зі Львова. Ми вишлемо вам 9 найновійших чисел за 50 цнт.; 19 чисел за $1.00; оказове число за 10 цнт. Пишіть до нас, залучаючи моні-ордер, на адресу: 44-53

BASIL HRYSHKO,

437 N. 6th AVE., SCRANTON, PA.

АРТИСТ-МАЛЯР

ТЕОДОР ГЛАДКИЙ

виконує всякі роботи входячі в обсяг малярства. Малює церкви і іконостаси, народні галі за контрактом по ціні приступній. 47-59

Зголошення проситься висилати на адресу:

T. HLADKY,

Road No. 1, Box 106, Deep-River, Conn.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ 333 акри, 200 управного, 10 саду, 10 пшениці, хата на 7 кімнат, форнес, всі будинки які потрібні, пасовиско і ліс. Ціна близько $8.000, мала вплата.

2) 75 акрів фарма, 60 управних, 5 грубого ліса, рівнина, 50 дерев овочевих, дім на 8 кімнат, першорядна фарма. Ціна $4.500, вплати $2.700.

3) 100 акрів фарма, 70 управних, 12 грубого ліса, барна 40x60. Фарма першої кляси. Ціна $6.500, вплати $3.000.

4) 204 акрів фарма, 35 сіна нового, 60 старого, 25 пшениці, 35 грубого ліса, дім, 12 кімнат. Мусить бути продана скоро. Ціна $5.500 вплати близько $2.000. 46-49

Всі фарми при гостинци, школі і в добрім положенню. Зголосити ся до:

С. КОВТУНА,

BOX 150, ITHACA, N. Y.

СМІХУ ДО РОЗПУКИ!

Хочетесь насміятись і бути веселим, тож не чекайте, але ще нинька пишіть до нас по цікаву книжку, в котрій знайдете повно сміху до розпуки. Залучіть 10 цнт. сріблом або почтовими марками. Пишіть на адресу: 47ч—

"OSA", Dept. D,

748 N. Robey Street, Chicago, Ill.

ДР. СПІЛЛІНГЕР

153 East 18th Street,

NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділки, середи і суботи від 9 рано до 8. вечер.
В тих днях є безплатне бадане.
В инші дні приймається за попередним порозумінням.

ЗНИЩІТЬ СВОГО ЗЛОГО ВОРОГА.

Вашим злим ворогом тут в Америці є се, що Ви не почуваєтесь тут як дома. Не можете зрозуміти понятя житя Американця лише тому, що не можете зрозуміти про що іде бесіда, бо не знаєте англійського язика. Ми даємо Вам нагоду набутя сего знаня і Ви повинні скористати з неї. Тямте, що Ваше щасте і успіх в житю тут в Америці зависить лише від знаня англійського язика. Коли думаєте вертати до краю, то учіться сеї мови. В Европі потреба людий зі знанем англійського язика, инакше будуть кликати чужинців. Чи не ліпше, щоб свої люди знали сю мову. Нашою легкою системою, Ви вивчитесь сего язика протягом 3 місяців, пересилаючи свої лекції почтою. Пишіть ще сьогодня за приготовачою лекцією і подробицями, які висилаються за 10 цнт. грішми або марками, можна канадійськими. Адресуйте: 36-38

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46,
525 W. 47th ST., NEW YORK CITY.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

ДАРОМ

Шість гарних карток за присланне нам 24 адрес Ваших знакомих.

НИНІШНИЙ КУРС

135

польських марок за 1.00 доляра за пересилку до Польщи. Продажа шифкарт на всі лінії. Переміна і посилка гроший по найнизшім деннім курсі. Обслуга чесна. — Поради даємо охотно даром.

ДІМ БАНКОВИЙ
S. DE VITA,
2105 FIRST AVENUE,
NEW YORK, N. Y.

Під контролею і надзором стейту Ню Йорк.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
СЛАВНИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ

поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКРІНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропуклину, при помочи спеціялиста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
304 — 2nd Avenue,
(між 17. а 18. улицею)
NEW YORK CITY
Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

НОВИНКИ.

Польско-Американська Корабельна Агенція перед судом.

Дня 12. цвітня б. р. в нюйорськім суді відбулася розправа над Польско-Американською Корабельною Агенцією в Ню Йорку за неправне привлащенне собі гроший від своїх клієнтів. Агенцію заскаржив до суду Людвік Беднарж.

Справа малася так:

Людвік Беднарж, Ян Добуш і Мартин Козюра одержали із згаданої агенції листи, в котрих агенція обіцяла їм постаратись о корабельні карти і пашпорти. За се згадана агенція жадала від них по 15 долярів від одного. Дня 10. грудня минувшого року згадані люди післали до сеї агенції аплікації і по 15 долярів кождий. Будучи певними одержання корабельних карт і пашпортів, Людвік Беднарж, Ян Добуш і Мартин Козюра приїхали дня 2. лютого до Ню Йорку і зайшли до канцелярії Польско-Американської Корабельної Агенції, готові до відізду в старий край. Там їм сказали, що польський консуль тепер не дає пашпортів і що вони мусять ждати аж до 16. лютого 1920. Того дня консуль мав знова приймати аплікації на пашпорти.

З причини, що згадана агенція не додержала слова, оскаржуючі домагалися звороту своїх гроший і аплікацій. Агенція звернула аплікації, але відмовилася віддати гроші.

За помочию Іміграційного Бюра при польськім консуляті в Ню Йорку покривджені заскаржили згадану агенцію до суду за неправне присвоєнне собі гроший. Розправа відбулася дня 12. цвітня, а вирок мав бути виданий 19. цвітня 1920 р.

Хай се буде пересторогою для всіх легковірних, що дають натягатися всякого рода агентам, котрі не лише не додержують своїх обіцянок, але в додатку наражують своїх клієнтів на непотрібні видатки і невигоди в Ню Йорку, і з котрими, в додатку до своєї праці, ще треба тягатися по судах.

Закон в обороні фамілійних комірників.

Ґубернатор стейту Ню Джерзі, Едвардс, підписав законопроєкт соймового посла Ґутрі з Трентону, на підставі якого властителям домів у згаданім стейті не дозволяється відмовити помешкання для таких комірників, котрі мають діти понизше 14 літ життя.

Лист до бузька.

Маленький синок одних людий, котрі мешкають під ч. 1408 Другої евені в Ню Йорку, забажав мати маленьку сестру. Довідавшись від своєї матери, що за маленькими дітьми треба вдаватися до бузька, він нашкрабав ось-такий лист, який дістався в руки комісаря Парку Ґалатіна: „Дорогий Пане Бузьку! Прошу принести мені маленьку сестричку так швидко, як лише можеш. Твій Генри". Се письмо Генри заадресував: „Пан Бузько. Центральний Парк, Ню Йорк Сіти".

Батько віддав сина, котрий замордував жінку, до поліції.

Із Саскатун, Канада, доносять, що недавно тому в околиці Вакав зістала замордована жінка Люшінського, трупа котрої знайдено в глибокій на 75 стіп криниці. Підозрінне впало на чоловіка замордованої і його заарештовано. Тепер однак виявилося, що виновником морду був хто инший, а не Люшінський.

Морду іменно доконав Іван Юзяк, син Василя Юзяка. Через довший час він не говорив нікому про свій вчинок, однак вкінци викиди совісти не позволяли йому довше мовчати і він признався свому батькови до злочину. Нещасний батько через довший час боровся сам з собою і думав, що йому робити. Вкінци почутте горожанського обовязку і справедливости взяло верх над вітцівською любовою і він пійшов до провінціональної поліції у Вакав, де зі слезами в очах розповів, що то його син допустився морду і сам признався до злочину. Нещасний батько сказав, що син просив його, аби не видавав його, однак він, обдумавши на самоті цілу справу, рішив пожертвувати свого сина та віддати його в руки справедливости і доброго канадійського права.

В наслідок сього відкриття поліція арештувала молодого Юзяка і відставила його до арешту, де він також признався до поповненого злочину. Він заявив, що не хотів убивати, а тільки красти. Він, знаючи, що в Люшінських є гроші, вибрався туди, коли сама жінка була дома, і силував її, щоби сказала, де сховані гроші. Вона не хотіла сказати і почала втікати з хати, а він тоді стрілив за нею; куля попала в саму голову, спричиняючи негайну смерть. Коли Юзяк побачив, що жінка мертва, дуже перестрашився і, хотячи затерти слід свого злочину, затягнув трупа і вкинув до криниці, 75 стіп глибокої. Однак грижа совісти не давала йому спокою і він вкінци признався до всього свому батькови.

В наслідок сього признання чоловіка замордованої, на котрого впало було підозрінне морду, випущено на волю.

Пращальний вечір учеників вечірної школи.

В суботу, дня 24. квітня, відбудеться пращальний вечір з нагоди закінчення курсу учеників вечірної публичної школи в МеКізракс. Па. Вечерок відбудеться в будинку „Джуніор Гай Скул", на розі Локост ул. і Шав евені. Програма буде складатись переважно з музичних продукцій, які виконаються силами поодиноких груп з ріжних національностий, котрих члени учащали на вечірний курс. Також візьмуть участь родовиті Американці. Подібний вечерок, уладжений минулого року, випав знаменито, а зібрана публика перевисшала числом всякі дотепер уладжувані там вечерки, репрезентуючи сім національностий. Належить сподіватись, що і теперішний вечерок стягне значне число учасників.

Пригода кацапського батюшки.

В Канорі, Саск. (Канада), лучилася недавно така подія:

„Священик" Кокольський тутешної кацапсько-православної церкви зійшовся з одним з наших Українців і старався доказати, що Українців нема, не було і бути не може. Колиж не міг доказати сього словами, то взявся до кулаків і зачав доказувати кулаками, що України нема, однак тутешний склепар, в котрого се ділялося, хотів розборонити спорячих тай вигнати попика. Розлючений попик вхопив ґальон з огірками і хотів ним шпурнути в скрепаря, однак штука не вдалась і ґальон розбився. Тоді склепар задзвонив; прийшов поліцай і забрав „нашого" попика до суду, де він заплатив 27 долярів кари і з тим забрався, воркотячи під носом та проклинаючи всіх Українців і Україну.

Програв два рази свій уряд.

В Ґренд Репідс, Міш., кандидувало до міської ради з осьмої дільниці міста двох людий, Джан Остpускі і Ґрент Бабкок, і оба дістали рівне число голосів. Справу треба було рішити жеребом і оба кандидати згодилися на підкиненне вгору монети, якої одна сторона була призначена для одного, а друга для другого суперника. Упавша на землю монета задецидувала вибір в користь Бабкока, і в той спосіб Остpускі програв своє місце в управі міста. Таксамо програв Остpускі свій уряд чотири роки тому в користь Майка Леменеца.

Дорога свиня.

Братя Віліямс, кормителі безрог в місцевости Віліска, Айова, купили перед 15-ти місяцями у Л. Р. МкКлярнона з Брадвіл, Айова, расову польсько-хінську свиню, заплативши за неї $265. Тепер вони продали сю свиню В. Г. Елсвортови з Ґолдфілд, Айова, і взяли за неї $40.000.

Жиди плянують величезну збірку для жертв війни.

В протягу тижня від 2. до 9. мая б. р. американські Жиди мають намір зібрати $7,500.000 (сім і пів міліона долярів) на підмогу для 5,000.000 Жидів, які в наслідок війни опинилися в безвихіднім положенню. Терлiння загибаючих з голоду Жидів погіршилися ще значно з причини дютуючої епідемії тифу. Перший раз в історії жидівської добродійної праці тутешні Жиди видали поклик о поміч до народів усіх вір і обрядів, опираючи свою просьбу на засадах „людяности і симпатії".

Хінський священик предсказує нову світову війну.

До Ню Йорку прибув недавно католицький священик з Кантону, в Хінах, о. Петро Хан. Сей священик помагає тепер уладити збірку, яка має відбутися протягом біжучого тижня в цілій нюйорській діецезії на католицькі добродійні цілі. Він є тої гадки, що закінчене величезної всесвітної боротьби не вдоволило нікого. Аліянти, хоч вийшли побідниками, не можуть погодитися щодо поділу овочів побіди, а Німці є невдоволені, бо ще доси не чують за собою вини і нарікають на несправедливе переслідуванє з боку свого побідоносного ворога. Отець Хан предсказує, що світова заверюха розпічнеться наново за яких двайцять або трийцять літ. Групи воюючих держав будуть мабуть инші ніж у теперішній війні, але жертви будуть таксамо величезні. Яку участь у тій новій війні возмуть Злучені Держави, о. Хан відмовився сказати.

Северина Кабарівська.

ВЕРНИ, БОЖЕ, НЕВІЛЬНИКІВ НАШИХ.

Псальма 125.

Коли невільників Господь
Вертав на Сіон,
Усім здавалось з радости
Начеб се був сон.
Нарід з втіхи великої
Весело співав
„Велике діло сповнив Господь"...
Аж гомін лунав.
Верни, Боже, й невільників
Наших дорогих,
По тюрмах, таборах смерти
Так виснажених.
Ми всі у болю, мов у літку
Спражена земля;
Оживи нас! — як водиця
Землю оживля.
Хто із сльозами у землю
Кидає свій сів,
Сей зібере плодп богаті
Під радісний спів.
З слізми на рідненьку ниву
Несемо сімя!
З вірою, що збір обильний
Дасть рука Твоя.

НАЙНОВІЙШІ КНИЖКИ

які можна набути в книгарни „Свободи":

СИНЯ ФЛЬОТА, світова повість, часть перша, переклав М. Лозинський.—Ціна $1.00

ЧЕРНИГІВКА, бувальщина з другої половини XVII віку, переклад з передмовою Б. Грінченка.—Ціна 50 ц.

ДВІ СТАРОРУСЬКІ ПОВІСТИ ПРО СВ. О. НИКОЛАЯ, написав др. В. Щурат.—Ціна .... 10 цнт.

Замовлення враз з грішми проситься висилати на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ГАРНЕ ЛИЦЕ

і припадна нера, не скриють **НЕФОРЕМНОЇ БУДОВИ ТІЛА.**

Женщини з кождої категорії стремлять до заховання або осягнення форемної і милої форми тіла і простої постави, однак тисячі борять ся зі страшною противностию, задля невластивого піддержування черевних частий, то є черева.

Женщини, котрі розуміють, що стиль і добре здоровле можуть іти в руку в руку, повинні уживати **Goodform Reducer-Supporter** відкидаючи все друге, яке помагає для набутя рухів ходу, красоти будови тілесної, ріпловаги в поставі, та додаткову підпору, яку звичайні бандажі або горсети не дають. В наслідок сего набуваесь ліпшого здоровля, як і більшу красоту. 374—

Наглядно можна бачити по сім образци, як **Goodform Reducer-Supporter** є припасований і притиснений до тіла, яка чудова форма, яка правильна стать, яка красота форми, яка чарівна поза, а тоді можна зрозуміти, длячого **Goodform Reducer-Supporter** є так вельми пожаданий для женщин.

Підпора і забезпечене можливе сим ново-опатентованим **Goodform Reducer-Supporter.**

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!

Коли уживаєте який небудь бандаж черевний, або коли напишете сейчас, то вишлемо Вам ДАРОМ подрібні інформації, як також мапу анатомії і рисунки сего чудового винаходу.

GOODFORM MFG COMPANY,
3651 Mills Bldg., St. Louis, Mo.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЄ.

Горожани країв доси непризнаних аліянтами а між ними і УКРАЇНЦІ могуть від тепер вертати до краю на ПАШПОРТИ видавані АМЕРИКАНСЬКИМИ ВЛАСТЯМИ, котрі виробляє в протягу 5 днів знана Вам українська канцелярія нотаріяльна: 48—

T. J. HRYCEY & CO.,
329 SOUTH 4th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

Голоситись устно або писемно.
Кошта пашпорту разом з потвердженнєм нотаріяльним виносять тільки 3 доляри.

Названа канцелярія продає також ШІФКАРТИ до краю і з краю.

Повідомленє про зміну льокалю

Важна новина для читачів. Почавши з днем 3. мая с.р. я перенесу свої офіси до будинку під **120 E. 29th St.** (близько Лексінґтон Евню). Се значить, що я буду в змозі обслугувати загал не лише як дотепер. В моїм новім будинку буду міг уставити найновійші і компактні наукового знаня прилади для лічення всяких долягливостий. Попит за мосю лікарською услугою став так великий, що мій дотеперішний льокаль оказався рішучо за малий для обслуги сильно зростаючої моєї клієнтелі. Се сьвідчить доказом успішности моїх метод лічення. Коли Ви терпите на **ослаблене нервів, бите серця, ослаблені легких, прикру утому, завороти, болі голови з мяченнєм, ослаблене членів тіла, гнилі рани, чиряки, катар, болі горла, болі жолудка і прищі?** Сі недуги як і много инших є часто першими признаками наближаючої ся утрати здоровля і сили. Віддайтесь лічено в початках доброму лікареви.

УСПІХИ ПЕРЕДУСІМ

Лічене електрикою і приме застрікуване в кров серумом, вакциною і бактеріною, які я уживаю, запевнює добрі успіхи. Порадьтеся мене тепер. Не відкладайте на другий день.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ.

Не терпіть. Не зневірюйтесь. Прийдіть до мене ще нині і зверніть на дорогу до здоровля і щастя. В многих случаях всяка недуга погіршуєсь, коли її недастьси сейчас лікарську поміч. Віддайтесь мені в опіку. Скористайте з мого довгого досьвіду в лічені хронічних, нервових, шкірних і кровних клопотів. Факти про те, що я поміг тисячам людий повинні Вас упевнити, що і Вам поможу. Запрошуєсь Вас відвідати мене. 449—

Я ДОСИ УСПІШНО ЛІЧИВ

свіжі і хронічні долягливости, як прим. кровні, шкірні і нервові клопоти, недуги жолудкові, кишок і печінки, також ревматизм, болі в крижех і ВЯЗАХ, болі голови, запір, завороти, прищі і катар голови, носа і горла. НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ, АЛЕ НАВІДАЙТЕСЬ СЕЙЧАС.

ГОДИНИ ОФІСОВІ:
Від 9. рано до 8. веч., в неділі від 10. до 2

МОЯ ЛЯБОРАТОРІЯ

є добре засоблена у великий ряд ЛІКІВ для всіх недуг, які я лічу, і коли даю недужому лік, то знаю добре, що він дістане і маю певність про чистоту і силу тих ліків.

УЛАДЖЕННЄ ОФІСУ

містить найновійші ЕЛЕКТРИЧНІ, ХІРУРГІЧНІ І МЕХАНІЧНІ АПАРАТИ і я маючи повну опитність про їх застосованне можу їх уживати з великим успіхом для недужих.

Dr. LEWIS 749 Sixth Ave., New York
— — близько 42nd St. — —

ДЕЩО ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА В ЕВРОПІ.

Поміч польським збігцям в Сибіри.

Владивосток. — Під сю пору на Сибіри знаходиться велике число польських збігців. Вони голодні і босі, позбавлені всіх средств до життя. Польські шпиталі і сиротинці знаходяться в дуже оплаканім стані й удержуються виключно за помочию Американського Червоного Хреста й Американської Запомогової Організації.

Просвічують Альбанців.

Дурацо, Альбанія.—За ініціятивою Американського Червоного Хреста в Альбанії засновано велике число шкіл, в котрих учать альбанських дітий модерних наук. Така акція дуже сподобалася визначним альбанським горожанам і вони тепер роблять заходи в справі будови великого Альбанського Народного Університету.

Живляться рибою.

Новоросійск. — Ціла Полуднева Росія (Україна) тепер живиться рибою. Там не бракує зерна, ярини і мяса, але з браку регулярної комунікації і сталої ціни гроший в містах не можна нічого дістати. Все міське населеннє мусить вдоволятися лише рибою, від котрої люди звичайно хорують. Хорими опікується Амер. Червоний Хрест.

Французькі селяни не можуть управляти землі.

Вердун. — В початках великої европейської війни в обороні і при облозі французької кріпости Вердун згинуло більше ніж пів міліона людий. Їх поховано на місци і повернувші тепер французькі селяни в околицях Вердуна не можуть управляти землі до того часу, доки похоронених там жовнірів не заберуть на звичайні кладовища. Десятки тисяч акрів землі в околицях сеї твердинї цілковито зрито шрапнелями і її ще довго не буде можна управляти. Повернувші селяни дуже бідують, однак Американський Червоний Хрест старається дати їм можливу поміч.

Російські збігці на острові моря Мармора.

Константинополь. — З причини безконечних непорядків в Росії богато Росіян опинилося в крайній нужді без даху над головою. Американський Червоний Хрест робить всякі можливі заходи, щоби російських збігців примістити на островах моря Мармора.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

РАНКІН, ПА. Пр. св. Григорія, від. 24, напоминає своїх членів, аби ходили точно на мітинґи, які відбуваються кождої другої неділі в місяци. Коли який член не явиться на призначенім мітинґу, то за першим разом заплатить кару 50 центів, за другим разом $1.00, а за третим разом буде суспендований. — Ю. Спасюк, предс.; Г. Солодинько, секр.

ПОДЯКА.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку Хвальному Українському Народному Союзови за підмогу в сумі 50 долярів, яку я дістав з фонду убогих нашої організації. Желаю нашому У. Н. Союзови як найкрасшого розвитку! — Никола Ільків, член тов. „Запорожська Січ", від. 234 У. Н. С., в Елізабетпорт, Н. Дж.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лічимо нічого иншого. Уживаємо найліпших способів лічення в світі. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лічить ся без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лічить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один доляр заплатите, аж Ви вістанете вилічені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівторки і суботи від 10. до 8. В неділі від 10. до 1. (Близько 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1658 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знайте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по каталоги
ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

на недуги кровні і скірні, вичерпане, нервовість, притупленний і розсіяний ум, слабости нирок і міхура, слабі перви, недуги катару і т.д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ
Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій ціні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших долягливостях і попалисьте в зневіру і починаєте тратити надію, згодостіть ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-літну безперервну практику в медицині і опероване в стейті Пенсильванія лічення хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лічити Вас найліпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Колиб я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електрична лічене і приме застрікуване крови через шіплене бенвольсом і серум, яких я уживаю запевнять Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC СПЕЦІЯЛІСТ **124 N. 8th Street PHILADELPHIA, PA.**

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 10. до 1. в полудне.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!
В ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ.
І вейтайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR Dr. Colhouer 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої. В неділі від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпінь і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодно уладжено. Все тут як найліпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через носпішне застосоване найновійших наукових метод.

Коли Ви не могли найти хоси лікаря у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лічени.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болі в крижах, утрату памяти, бите серця, слабість нирок, задуманість, пригноблене, болі голови, прищі, приводи, ослаблене членів тіла; болячи, скірні викиди, катар, нече Вас горло, болі жолудка і в крижах, болі горла, горячку запір, ревматичні болі, прищі? Сі як і другі недуги є першою пролмою, яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на крови славний сьвітовий лік проф. Ерліха 606-914.

Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часі. Я лічу саму причину недуги а її симптоми уступлять скоро. Памятайте, що порада є зовсім безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволікання є небезпечне.

Dr. COLHOUER Succ. to **Dr. COOPER,** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.